

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Katedra obchodního práva

Téma diplomové práce:

Smlouvy o běžném a vkladovém účtu

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Petr Liška

Autor diplomové práce:

Petra Hašová

Kurandové 673/7

Praha 5 152 00

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala, způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Petra Hašová

Poděkování

Za cenné rady a připomínky při vypracování této diplomové práce děkuji vedoucímu JUDr. Petru Liškovi.

MOTTO:

„Přílišné bohatství dává prostor k velké ztrátě.
(NIMIAE OPES MAGNAE IACTURAE LOCUM FACIUNT)“

CURTIUS RUFUS QUINTUS

OBSAH:

1	Úvod	8
2	Právní úprava smluv o běžném a vkladovém účtu	9
2.1	<i>Použití ustanovení o spotřebitelských smlouvách</i>	10
3	Pojmové vymezení smlouvy o běžném účtu	14
3.1	<i>Podstatné části smlouvy</i>	14
3.1.1	<i>Písemná forma</i>	16
4	Proces sjednání smlouvy o běžném účtu	18
4.1	<i>Banka</i>	18
4.2	<i>Majitel účtu</i>	19
4.3	<i>Další náležitosti smlouvy</i>	21
4.3.1	<i>Úročení peněžních prostředků na účtu</i>	22
4.3.2	<i>Úplata bance za poskytované služby</i>	25
4.4	<i>Práva a povinnosti banky</i>	27
4.4.1	<i>Lhůty k provedení transakcí platebního styku</i>	27
4.4.2	<i>Oznamovací povinnost banky</i>	30
4.5	<i>Další ujednání</i>	31
5	Povaha a význam obchodních podmínek banky pro sjednání smlouvy	33
5.1	<i>Obchodní podmínky obecně</i>	33
5.2	<i>Změna obchodních podmínek</i>	35
5.3	<i>Všeobecné obchodní podmínky České spořitelny</i>	38
6	Způsoby nakládání s běžným účtem	43
6.1	<i>Oprávněné osoby</i>	44
6.2	<i>Zvláštní plná moc</i>	46
6.3	<i>Spolumajitelé</i>	46

7	Způsoby nakládání s peněžními prostředky na běžném účtu.....	47
7.1	<i>Oprávněné osoby.....</i>	47
7.2	<i>Podpisové vzory</i>	48
7.3	<i>Dispoziční oprávnění banky.....</i>	48
7.4	<i>Provedení příkazu bankou</i>	49
8	Důsledky smrti majitele účtu.....	51
8.1	<i>Plná moc.....</i>	52
8.2	<i>Správce dědictví.....</i>	53
9	Zánik smlouvy o běžném účtu.....	54
9.1	<i>Důvody zániku</i>	54
9.2	<i>Zánik smlouvy výpovědí</i>	55
9.2.1	<i>Doručení.....</i>	56
9.2.2	<i>Okamžik zániku smlouvy</i>	56
9.2.3	<i>Zrušení běžného účtu</i>	58
10	Pojmové vymezení smlouvy o vkladovém účtu	59
10.1	<i>Podstatné části smlouvy</i>	59
10.1.1	<i>Písemná forma</i>	61
10.2	<i>Další náležitosti smlouvy</i>	61
10.2.1	<i>Osoby oprávněné k nakládání s peněžními prostředky na účtu</i>	62
10.2.2	<i>Úroky.....</i>	63
10.2.3	<i>Nakládání s peněžními prostředky na účtu před uplynutím stanovené doby</i>	64
10.3	<i>Důsledky smrti majitele účtu</i>	66
10.4	<i>Zánik smlouvy o vkladovém účtu.....</i>	66
11	Smlouva o vkladu podle občanského zákoníku a její odlišení od smluv o běžném a vkladovém účtu	68
11.1	<i>Obecné pojmové vymezení</i>	68

11.1.1 Pojem vkladu	69
11.2 Obsah a uzavření smlouvy	69
11.2.1 Smluvní strany	70
11.2.2 Úroky z vkladů.....	71
11.3 Vklady na vkladních knížkách	71
11.4 Vkladní listy a jiné formy vkladů	73
12 Závěr.....	74
Seznam použité literatury.....	76
PŘÍLOHY	78

1 Úvod

Smlouva o běžném účtu a smlouva o vkladovém účtu, upravené obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb., v platném znění, představují základní právní rámec pro bankovní služby, které umožňují každodenní peněžní transakce. Bankovní účet je základním produktem bankovního styku jak pro osoby fyzické, tak i právnické. Účelem smlouvy o běžném účtu je umožnit majiteli účtu používat peněžní prostředky na účtu v bezhotovostním platebním styku, vkladový účet pak slouží k bezpečnému uložení volných peněžních prostředků v bance. Tímto zároveň banka získá tyto peněžní prostředky k dispozici a následně je využije ke své podnikatelské činnosti a umožní jejich zhodnocení, z něhož část náleží majiteli účtu ve formě úroků. Rozlišujeme běžné účty podnikatelské a osobní, které mohou být zřízeny pro jednoho i více majitelů, přičemž právo nakládat s účtem a s peněžními prostředky na účtu může mít více osob.

S ohledem na důležitost těchto smluvních typů a jejich každodenní používání spočívá těžiště této práce v pojmovém vymezení smluv o běžném a vkladovém účtu, popisu jejich jednotlivých částí, procesu sjednání smlouvy, včetně problematiky všeobecných obchodních podmínek banky, jakož i zániku smlouvy. Tato práce se dále zabývá oprávněními osob odlišných od majitele účtu k nakládání s účtem a s peněžními prostředky na účtu. Na závěr je stručně pojednáno o hlavních aspektech smlouvy o vkladu podle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., v platném znění, z důvodu jejího odlišení od smluvních typů upravených obchodním zákoníkem.

2 Právní úprava smluv o běžném a vkladovém účtu

Právní úprava smlouvy o běžném účtu je obsažena v obchodním zákoníku č. 513/1991 Sb., v platném znění, (dále jen „obch. zák.“) v § 708 až 715a, kde je dále upravena též smlouva o účtu vkladovém v § 716 až 719b. Obě uvedené smlouvy patří k tzv. bankovním smlouvám¹, kde smluvní stranou, která poskytuje služby spojené s uzavřením takové smlouvy, může být pouze banka ve smyslu zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, v platném znění, (dále jen „zákon o bankách“). Použití této definice se dovozuje i pro interpretaci ustanovení obchodního zákoníku, protože ten vlastní definici pojmu banky neobsahuje. Bankovní služby může poskytovat na základě ustanovení § 762 odst. 1 obch. zák. případně také spořitelní a úvěrové družstvo za podmínek stanovených zákonem č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, v platném znění, neboť shora uvedené ustanovení obchodního zákoníku stanoví, že smlouvy o běžném a vkladovém účtu může místo banky uzavřít i jiná osoba, která je k tomu oprávněna.

Následující znaky jsou společné pro právní úpravu obou typů smluv, tj. smlouvy o běžném účtu a smlouvy o vkladovém účtu. Uzavřením smlouvy vzniká takový závazkový vztah, který se řídí částí třetí obchodního zákoníku, jak je stanoveno v § 261

¹Plíva, S. Smlouva o běžném účtu. Právo a podnikání 2004, č. 7-8, s. 32

Plíva, S. Smlouva o vkladovém účtu. Právo a podnikání 2005, č. 2, s. 2

odst. 3 písm. d) obch. zák., bez ohledu na to jakou povahu mají účastníci tohoto vztahu (tzv. absolutní obchody). Účastníci mohou být podnikateli, ale i osobami právníckými nebo fyzickými, které podnikateli nejsou. Uzavřením takového závazkového vztahu vždy vzniká obchodní smlouva. Obchodní povaha smlouvy pak znamená, že vztah vzniklý na základě takové smlouvy se bude řídit obchodním zákoníkem. Použití občanského zákoníku pro takové případy je s ohledem na ustanovení § 1 odst. 2 obch. zák. subsidiární, tj. pokud obchodní zákoník danou otázku neupravuje. Subjektem poskytujícím služby vyplývající ze smlouvy je banka podle zákona o bankách.

Úprava obou typů smluv obsahuje některá obchodním zákoníkem výslovně označená kogentní ustanovení, tj. ustanovení, od kterých se účastníci smlouvy nemohou odchýlit. Takovými jsou základní ustanovení obsahující podstatné části smlouvy, která jsou kogentní na základě ustanovení § 269 odst. 1 obch. zák., dále výslovně vyjmenovaná kogentní ustanovení v § 263 odst. 1 obch. zák. u jednotlivých smluvních typů. Rovněž požadavek písemné formy ve smyslu § 263 odst. 2 obch. zák. nelze vyloučit dohodou smluvních stran.

2.1 Použití ustanovení o spotřebitelských smlouvách

Na smlouvu o běžném účtu a vkladovém účtu se vztahují i ustanovení v hlavě páté občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb., v platném znění, dále jen „obč. zák.“) o spotřebitelských smlouvách (§ 52 a násl.). Tato úprava byla

zavedena novelou občanského zákoníku č. 367/2000 Sb. s účinností od 1. ledna 2001 v rámci harmonizace českého práva s evropskými směrnicemi. Směrnice č. 97/7/ES, o ochraně spotřebitelů při smlouvách sjednávaných na dálku, je implementována prostřednictvím ustanovení § 53 a § 54 obč. zák., směrnice č. 93/13/EHS, o nekalých podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, která je provedena v ustanoveních § 55 a 56 obč. zák. a směrnice č. 85/577/EHS, o ochraně spotřebitele při smlouvách sjednávaných mimo obchodní provozovnu je provedena v ustanovení § 57 obč. zák.

Použití této právní úpravy na smlouvy sjednané podle obchodního zákoníku vyplývá z § 262 odst. 4 obch. zák., kterým je stanoven vztah úpravy obchodního zákoníku, občanského zákoníku a zvláštních zákonů směřujících k ochraně spotřebitelů. Ustanovení občanského zákoníku směřující k ochraně spotřebitele se použijí v případech, kdy se smluvní vztah mezi spotřebitelem a poskytovatelem služby řídí obchodním zákoníkem (vztahy podle § 261 obch. zák. nebo sjednané podle obchodního zákoníku na základě dohody stran (§ 262 odst. 1 obch. zák.), je-li to ve prospěch smluvní strany, která není podnikatelem. Na vztahy vyplývající z uzavření smluv o běžném a vkladovém účtu se pro podnikatele použije úprava v obchodním zákoníku v plném rozsahu, pro stranu, která není podnikatelem se použije také, ale zároveň s úpravou příslušných ustanovení občanského zákoníku směřujících k ochraně spotřebitele, v rozsahu stanoveném ustanovením § 262 odst. 4 obch. zák. a pokud je to v její prospěch.

Spotřebitelské smlouvy se uzavírají mezi dodavatelem na jedné straně a spotřebitelem na druhé (§ 52 odst. 1 obč. zák.). Podle § 52 odst. 2 obč. zák. je dodavatelem osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy jedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti. V případě smluv o běžných a vkladových účtech se tedy jedná o banku (její podnikatelskou činnost upravuje zákon o bankách), případně jiné subjekty oprávněné poskytovat bankovní služby (blíže v kapitole 4.1). Spotřebitelem je ve smyslu § 52 odst. 3 obč. zák. osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti. Pro zjištění, zda je druhého smluvního účastníka nutno považovat za spotřebitele či nikoli, není dle úpravy obsažené v § 52 odst. 3 obč. zák. rozhodující pouze formálního postavení, ale i skutečný účel jednání.² Ten musí směřovat výlučně k zajištění osobních potřeb.

V § 55 odst. 1 obč. zák. je obsažen hlavní princip celé úpravy: smluvní ujednání spotřebitelských smluv se nemohou odchýlit od zákona v neprospěch spotřebitele. Spotřebitel se zejména nemůže vzdát práv, která mu zákon poskytuje, nebo jinak zhoršit své smluvní postavení. Následující § 56 obč. zák. ve svém prvním odstavci obsahuje tzv. generální klauzuli, na základě které spotřebitelské smlouvy nesmějí obsahovat taková ujednání, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran. Odstavec třetí shora uvedeného ustanovení pak obsahuje demonstrativní výčet takových

² Liška, P. Některé právní aspekty ochrany spotřebitele ve smlouvě o běžném účtu. Právní rozhledy 2007, č. 3, s. 82

smluvních ujednání, která jsou nepřipustná. V případě smlouvy o běžném a smlouvy o vkladovém účtu přichází v úvahu použití písmen b), f), g) a h), týkajících se omezení spotřebitele v právu uplatnění odpovědnosti, opravňující dodavatele bezdůvodně vypovědět smlouvu, zavazující k plnění podmínek, se kterými neměl spotřebitel možnost se předem seznámit, a dovolující dodavateli bezdůvodně jednostranně změnit smluvní podmínky. Zejména poslední z uvedených ujednání je vzhledem k častým změnám všeobecných obchodních podmínek banky aktuální. Podrobněji je daná problematika popsána v kapitole 5.2.

3 Pojmové vymezení smlouvy o běžném účtu

Obecné vymezení pojmu smlouvy o běžném účtu obsahuje obchodní zákoník v § 708, kde jsou obsažena základní ustanovení vztahující se ke smlouvě. Absence těchto základních ustanovení ve smlouvě zakládá její absolutní neplatnost. Další náležitosti smlouvy jsou upraveny a rozvedeny v § 709 až 715a obch. zák. Některá z těchto ustanovení jsou označena za kogentní a nelze ve smlouvě sjednat úpravu jinou než stanoví obchodní zákoník, většina z nich jsou ale svou povahou ustanoveními dispozitivními. Běžný účet je nutno chápat v rovině závazkové jako pohledávku majitele účtu za bankou a tomu odpovídající závazek banky vůči majiteli.³ Prostřednictvím prováděných peněžních operací se výše závazku průběžně mění.

3.1 Podstatné části smlouvy

Ustanovení § 708 obsahuje tzv. podstatné části ve smyslu § 269 odst. 1 obch. zák., které musí smlouva o běžném účtu obsahovat, aby byla platná. Jedná se o tyto podstatné části: závazek banky zřídit od určité doby v určité měně účet pro jeho majitele, přijímat na zřízený účet vklady a platby a uskutečňovat z něho výplaty a platby. Právě závazek banky uskutečňovat z účtu výplaty a platby odlišuje smlouvu o běžném účtu od jiných účtů, zejména od účtu vkladového.

³ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 609

Závazek banky zřídit běžný účet bývá obvykle vyjádřen ve smlouvě výslovně, ale není to pravidlem. Může být vyjádřen i jiným způsobem, pokud je z tohoto způsobu patrná vůle banky takový závazek zřídit a následně na něj přijímat vklady a platby a provádět z něj výplaty a platby. Pokud splňuje smlouva tyto náležitosti, není důležité, jak bude účet nazván. Obvykle je označen jako běžný, ale též jako sporožirový, který se považuje za druh účtu běžného a je zřizován pouze pro fyzické osoby.

Stanovená určitá doba zřízení běžného účtu bude obvykle doba uzavření smlouvy, ale není vyloučeno, že bude stanovena doba odlišná, vždy ale pozdější než doba uzavření smlouvy. To ostatně vyplývá i z formulace § 708 obch. zák., podle kterého se banka zavazuje zřídit účet *od* určité doby. Nemůže tedy zřízení závazku předcházet jeho vzniku, kterým je uzavření smlouvy.

Obligatoční náležitostí je stanovení určité měny, ve které bude účet zřízen a poté veden. Takovou měnou může být měna česká i konkrétně určená měna cizí, což vyplývá z ustanovení zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, v platném znění, který k tomu dále stanoví potřebné podmínky (např. devizová licence). Bez uvedení měny, ve které bude účet veden, je smlouva neplatná.

3.1.1 Písemná forma

Požadavek písemné formy je další obligatorní náležitostí smlouvy o běžném účtu, který je zakotven v § 708 odst. 2 obch. zák. Toto ustanovení je podřazeno pod společný nadpis "základní ustanovení", která obchodní zákoník ve svém § 263 odst. 2 prohlašuje za kogentní, a strany se od nich nemohou odchýlit. Zachování písemné formy a platnost právního úkonu upravuje též § 40 odst. 3 a 4 obč. zák., který za právní úkon učiněný písemnou formou považuje i právní úkony učiněné elektronickými prostředky. Podle něho je třeba posuzovat i uzavírání smluv v elektronickém bankovníctví. Projev vůle může být učiněn i elektronickými prostředky, které umožňují zachycení obsahu právního úkonu a určení osoby, která právní úkon učinila. Pokud je elektronický dokument podepsán v souladu se zákonem o elektronickém podpisu (č. 127/2000 Sb., v platném znění), je nepochybné, že je splněna písemná forma.⁴ Banka při uzavírání smlouvy těmito prostředky musí být schopna identifikovat klienta způsobem vyplývajícím ze zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, v platném znění, a zákona o bankách. Pokud by písemná forma nebyla stranami dodržena, smlouva takto uzavřená by byla absolutně neplatná. Ohledně změn smlouvy by mohlo být použito ustanovení § 272 odst. 2 obch. zák., ale v literatuře je považováno za nelogické a je prosazován

⁴ Úřední sdělení České národní banky č.11/2003, ze dne 27.6.2003. Výklad k vybraným ustanovením obchodního zákoníku upravujícím smlouvu o běžném účtu a smlouvu o vkladovém účtu, s. 3

výklad, že pokud je pro platnost právního úkonu předepsána písemná forma, je možno ji změnit opět jen v písemné formě podle obecného pravidla v § 40 odst. 2 obč. zák.⁵

⁵ *Tomsa, M.* in Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář.* 11. vydání. Praha: C.H.Beck, 2006, s. 992

4 Proces sjednání smlouvy o běžném účtu

Smlouva o běžném účtu má konsensuální povahu. Vzniká sepsáním smlouvy, ve které se strany dohodnou na jejích podstatných náležitostech. Za podstatné jsou považovány části vymezené v § 708 odst. 1 ve spojení s § 269 odst. 1 obch. zák. a jsou blíže upřesněny v předchozí kapitole. Smluvními stranami jsou banka a majitel účtu. Pro smlouvu o běžném účtu je stanovena písemná forma, a pokud by nebyla dodržena, je taková smlouva absolutně neplatná. Většina ustanovení a částí smlouvy má však povahu dispozitivní. Účastníci smlouvy se mohou na jejím obsahu dohodnout, pokud taková ujednání jsou v souladu s kogentními a základními ustanoveními. Na základě ustanovení § 55 odst. 1 obč. zák. jsou však pod sankcí relativní neplatnosti nepřijatelná taková smluvní ujednání, která by se odchýlila od zákona v neprospěch majitele účtu, spotřebitele.

4.1 Banka

Jedním z účastníků smlouvy o běžném účtu je banka (pojem bankovních smluv a dalších subjektů oprávněných poskytovat bankovní služby je blíže vymezen v kapitole 2). Současná definice banky je vyjádřena v § 1 zákona o bankách. Bankami se pro účely tohoto zákona (a dovozuje se její použití i pro účely obchodního zákoníku), rozumějí právnické osoby se sídlem v České republice, založené jako akciová společnost, které přijímají vklady od veřejnosti a poskytují úvěry a k výkonu těchto činností mají bankovní licenci. Bankovní licence

uděluje Česká národní banka a bez takto udělené licence nesmí nikdo přijímat vklady od veřejnosti, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak (viz. výše zákon č. 87/1995 Sb.). Banky se sídlem v členských státech Evropské unie mohou vykonávat na území České republiky prostřednictvím svých poboček činnosti podle tohoto zákona bez licence, pokud jim bylo uděleno oprávnění k jejich výkonu v zemi jejich sídla a pokud zahraniční banka dodržela postup stanovený právem Evropských společenství (§ 5a zákona o bankách).

Obchodní zákoník neobsahuje žádné ustanovení týkající zákonných požadavků na označení banky jako druhého smluvního subjektu obdobné úpravě označení majitele účtu. Povinnost označení smluvních stran však vyplývá z občanského zákoníku, který pro určitost právního úkonu vyžaduje označení smluvních stran (§ 37 a násl. obč. zák.). Ustanovení § 13a obch. zák., kde je zakotvena povinnost podnikatele na všech objednávkách, obchodních dopisech a fakturách uvádět údaje o své firmě, použít na smlouvu o běžném účtu zřejmě nelze. Smlouva o běžném účtu mezi vyjmenovanými obchodními listinami přímo uvedena není a lze zřejmě považovat za nedostatek právní úpravy, že tyto listiny neuvádí obchodní zákoník pouze příkladmo.

4.2 Majitel účtu

Jako majitel účtu je označen v § 708 odst. 1 obch. zák. druhý účastník smlouvy o běžném účtu. Takovéto označení však může být považováno za nepřesné. Majitel účtu je ve

skutečnosti majitelem pohledávky evidované podle smlouvy o běžném účtu.... Z hlediska účetní soustavy odpovídá uvedené pohledávce klienta závazek banky evidovaný v účetních knihách.⁶

Ustanovení § 709 odst. 1 obch. zák. uvádí údaje, kterými banka označí majitele účtu ve smlouvě o založení účtu. Majitel účtu je dostatečně označen uvedením obchodní firmy nebo názvu a sídla majitele a identifikačního čísla, pokud jde o osobu právnickou, nebo uvedením jména, příjmení, bydliště a rodného čísla nebo data narození majitele, popřípadě obchodní firmy, místa podnikání a identifikačního čísla u osoby fyzické. Takto vymezené označení majitele účtu je nezbytné pro to, aby šlo o platný právní úkon s hlediska určitosti právního úkonu (§ 37 odst. 1 obč. zák.). Smlouva je uzavírána mezi konkrétními subjekty, které musí být dostatečně identifikovány, jak pro obecné upřesnění údajů identifikujících smluvní strany, tak také proto, že současná právní úprava neumožňuje uzavírat smlouvy o běžném účtu anonymně. Proto je povinností každé osoby, která od banky požaduje uzavření smlouvy o účtu, nebo majitele účtu při dispozici s účtem nebo s peněžními prostředky, prokázat bance svou totožnost a poskytnout potřebné údaje. Dané ustanovení má také zvýšit obezřetnost banky a bezpečnost klienta.⁷ Prokázání totožnosti klienta je banka povinna požadovat při uzavírání smlouvy o

⁶ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 611

⁷ Úřední sdělení České národní banky č.11/2003, ze dne 27.6.2003. Výklad k vybraným ustanovením obchodního zákoníku upravujícím smlouvu o běžném účtu a smlouvu o vkladovém účtu, s. 3

běžném účtu a zákonem č. 61/1996 Sb., v platném znění, je rozšířeno o některé další požadavky uvedené v § 4 tohoto zákona. Uvedený rozsah identifikačních povinností značně přesahuje meze obvyklé pro určení smluvního partnera při sjednávání obchodní smlouvy.⁸ Jak dále uvádí P. Liška ve svém článku, je takový rozsah identifikace odůvodňován především rizikovostí běžného účtu z hlediska možné legalizace výnosů z trestné činnosti, podstatně však komplikuje a omezuje navazování smluvních vztahů s klienty.

4.3 Další náležitosti smlouvy

Obchodní zákoník dále obsahuje v § 709 odst. 2 demonstrativní výčet fakultativních částí smlouvy, které by v rámci odstranění případných rozporů mezi klientem a bankou a k zajištění řádného fungování běžného účtu, měly být upraveny ve smlouvě nebo stanoveny bankou v rámci všeobecných obchodních podmínek. Jejich zařazení do smlouvy ale není zákonnou podmínkou platného uzavření smlouvy jako smlouvy o běžném účtu. Z dispozitivní povahy odstavce druhého vyplývá, že strany mohou do smlouvy zahrnout i jiná ujednání, pokud tato nebudou v rozporu s kogentními ustanoveními obchodního, případně jiného zákona.⁹ Mezi tyto dobrovolné obsahové náležitosti zákonodárce zařadil označení osob oprávněných nakládat s peněžními prostředky na účtu, způsob nakládání s peněžními

⁸ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 609

⁹ Plíva, S. smlouva o běžném účtu. Právo a podnikání 2004, č. 7-8, s. 33

prostředky, zejména způsob a formu příkazu, konkrétní údaje týkající se úročení peněžních prostředků, upřesnění náležitostí lhůt pro oznámení o pohybech na účtu a stanovení výše poskytované úplaty bance.

4.3.1 Úročení peněžních prostředků na účtu

Vložením peněžních prostředků na běžný účet se stávají majetkem banky a ta získává právo s nimi disponovat, použít je na finančním trhu za účelem jejich zhodnocení. Za jejich poskytnutí náleží majiteli odpovídající část zhodnocení ve formě úroků z vložených peněžních prostředků, přičemž jejich výše závisí na dalších okolnostech. V případě běžného účtu, na rozdíl od účtu vkladového (§716 a násl. obch. zák.), musí být banka schopna vyplatit kdykoli na požádání majitele účtu požadovanou částku nebo provést příkaz. Peněžní prostředky nemohou být použity k dlouhodobým obchodům a jejich výnosy nejsou příliš velké, proto i úroková sazba je u běžného účtu nižší než u vkladového, kde banka takovou povinnost nemá. V ustanovení § 714 odst. 1. obch. zák. je deklarována zásada, že peněžní prostředky vložené na účet jsou úročeny, pokud není smlouvou stanoveno něco jiného. Není tedy třeba ve smlouvě výslovně uvádět, že jsou peněžní prostředky na účtu úročeny, protože tak stanoví sám zákon. Ve smlouvě o běžném účtu na základě ustanovení § 709 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 714 obch. zák. se jako pravidelný obsah smlouvy předpokládá ujednání o konkrétní výši nebo způsobu stanovení výše úrokové sazby, období splatnosti úroků nebo případné

výslovné ujednání o tom, že peněžní prostředky nebudou úročeny (tzv. nulový úrok).

V bankovní praxi je obvyklejší určení pouze způsobu, jakým bude výše úroků zjištěna. Stanovení konkrétní úrokové sazby se vyskytuje jen ve výjimečných případech. Taková dohoda o způsobu stanovení výše úrokové sazby by neměla být závislá na libovůli banky, která by úrokové sazby mohla jednostranně určovat a měnit. Stanovený způsob by měl vycházet z objektivně zjistitelných skutečností, z objektivního kritéria, popř. kritérií tak, aby v rozhodné době mohla určit, jaký věcný obsah dané ustanovení má, jak kterákoli ze smluvních stran, tak i třetí osoba.¹⁰ Takovými kritérii mohou být např. sazby vyhlášené ČNB nebo referenční sazby banky, která je však definována (pevně, vztahem k sazbě ČNB nebo sazbě peněžního trhu). Poté, co jsou určena objektivní kritéria, případně důvody proč k takové změně může dojít, lze pak ve smlouvě odkázat na pravidelné uveřejňování úrokových sazeb v oznámení o úrokových sazbách, nebo jiným dohodnutým způsobem. I přesto by tato ujednání neměla odporovat zásadám poctivého obchodního styku (§ 265 obch. zák.) či dobrým mravům (§ 39 obč. zák.).

Úroková sazba se stanovuje jako roční. Neobsahuje-li smlouva výši úrokové sazby ani způsob stanovení její výše, stanoví podpůrně obchodní zákoník, že za úrokovou sazbu se považuje polovina diskontní sazby stanovená Českou národní

¹⁰ *Tomsa, M.* Smlouva o běžném účtu – ujednání o úrocích a o úplatách. Obchodní právo 2003, č. 12, s. 3

bankou ke dni, k němuž se úroky připisují. Zákon tak předvídá průběžné změny na finančním trhu a považuje za odpovídající, aby úroková sazba na ně průběžně (v měsíční periodicitě jak vyplývá z § 714 odst. 3 obch. zák.) reagovala, a to na základě nezávislého hodnocení poměrů Českou národní bankou.¹¹ Za diskontní sazbu Česká národní banka půjčuje peněžní prostředky komerčním bankám, stanovuje se a oznamuje průběžně prostřednictvím Úředního sdělení ČNB. Aktuálním sdělením č. 18/2006, ze dne 27.10.2006 s účinností od 29. září 2006 byla diskontní sazba stanovena ve výši 1,5%.

Ke změně výše úrokové sazby za doby trvání smlouvy o běžném účtu by mělo dojít v souladu s obecnými ustanoveními o změnách smlouvy obsaženými ve smlouvě nebo ve všeobecných podmínkách banky. Obsahuje-li smlouva konkrétní výši úrokové sazby, musí být každá její změna provedena (písemnou) změnou smlouvy. V žádném případě ovšem nemůže dojít ke změně smlouvy, ani změně jen části určitého ustanovení tak, že by návrh na určitou změnu byl přijat mlčky. Vylučuje to ustanovení § 44 odst. 1 obč. zák., které platí pro uzavření i změnu smlouvy.¹² Je-li ve smlouvě určen způsob stanovení její výše, pak její změnu nelze považovat za změnu smlouvy, ale právě za stanovení konkrétní výše podle daných kritérií.

Ustanovení § 714 odst. 2 obch. zák. označuje přesné období, od kdy jsou peněžní prostředky úročeny a kdy toto období

¹¹ *Tomsa, M.* Smlouva o běžném účtu – ujednání o úrocích a o úplatách.

Obchodní právo 2003, č. 12, s. 3

¹² *Tamtéž*, s. 5

úročení končí. Úroky náleží majiteli účtu ode dne, k němuž byly peněžní prostředky na účet připsány, do dne, který předchází dni, ve kterém byly odepsány či vyplaceny. V případě zpoždění provedení požadované transakce zaviněné bankou, náleží majiteli účtu úroky ode dne, kdy měly být peněžní prostředky připsány.

Splatnost úroků, není-li ve smlouvě stranami dohodnuta odchylně, je ke konci každého kalendářního měsíce a banka je povinna úroky připsat na účet do pěti pracovních dnů po skončení kalendářního měsíce, za který se ze zůstatku peněžních prostředků připisují. Připsané úroky se stávají součástí zůstatku na účtu. Takto zákonem stanovená splatnost má význam především v případech, kdy je úroková sazba stanovena pouze způsobem určení její výše, a je tedy závislá na aktuální situaci na peněžním trhu.

4.3.2 Úplata bance za poskytované služby

Ve smlouvě by také mělo být obsaženo ujednání o úplatě (poplaticích), kterou majitel účtu platí bance za vedení běžného účtu a s tím spojených dalších služeb, zejména za provádění platebního styku. Mělo by zahrnovat způsob stanovení její výše, kterým může být určení konkrétní částky, odkaz na ceník banky platný v době uzavření smlouvy, nebo jiný, dostatečně určitý způsob stanovení výše úplaty (např. promile, procento z částky, minimální nebo maximální částka, určení výše ceny ve vazbě na míru inflace podle údajů ČSÚ), jakož i způsob jejího placení. Odkazem na ceník banky je v praxi výše úplaty

určována velmi často, protože pro velký rozsah a rozmanitost poplatků by nebylo možné je zahrnout do smlouvy. Ceník banky, který obsahuje vymezení jednotlivých úkonů nebo služeb a výši úplaty za jejich provedení, tvoří součást smlouvy, i když je uveden na jiné listině než smlouva. Pro stanovení výše úplaty i pro jejich změny by měly platit stejné principy jako pro určení a změny úrokové sazby (tzn. stanovení určitých objektivních kritérií). Výše úplaty by měla vycházet z průměru režijních nákladů na činnost banky při vedení účtu a poskytování jednotlivých druhů služeb s účtem spojených.¹³ Dohodnutý způsob určení nesmí být závislý jen na vůli jedné strany (§ 269 odst. 3 obch. zák.) ... Takové ujednání by bylo neplatné pro rozpor se zákonem.¹⁴

Lze též sjednat, že taková úplata poskytována nebude (§ 709 odst. 2 písm. d) obch. zák.). Pokud nejsou uvedené náležitosti určení výše úplaty sjednané, platí že se poskytuje úplata obvyklá v době provedení služby (§ 710 odst. 4 obch. zák.). Při stanovení obvyklé úplaty se přihlédne k výši cen požadovaných ostatními bankami za srovnatelnou službu platebního styku v době provedení služby.¹⁵

Výše, množství a nepřehlednost bankovních poplatků bývá často terčem kritiky klientů banky. K této problematice uvádí

¹³ *Tomsa, M.* Smlouva o běžném účtu – ujednání o úrocích a o úplatách. Obchodní právo 2003, č. 12, s. 2

¹⁴ *Plíva, S.* smlouva o běžném účtu. Právo a podnikání 2004, č. 7-8, s. 36

¹⁵ Úřední sdělení České národní banky č.11/2003, ze dne 27.6.2003. Výklad k vybraným ustanovením obchodního zákoníku upravujícím smlouvu o běžném účtu a smlouvu o vkladovém účtu, s. 8

Liška ve svém článku¹⁶: Poplatky za provádění platby představují významný zdroj bankovních výnosů. Jejich vyměření a účtování by však mělo být přímo úměrné nákladům vynaloženým na uskutečňování jednotlivých operací a banka musí být schopna za všech okolností doložit jejich oprávněnost. Většinou si banka ve smlouvě zajistí zaplacení své úplaty formou započtení na prostředky uložené na účtu. Toto právo banky použít peněžní prostředky na účtu k započtení své pohledávky na zaplacení úplaty obecně vyplývá z ustanovení § 361 obch. zák.

4.4 Práva a povinnosti banky

Rozsah povinností banky při provádění služeb platebního styku na běžném účtu vymezuje dispozitivní ustanovení § 710 odst. 1 obch. zák. Základní povinností banky je přijímat vklady a platby a uskutečňovat výplaty a platby v měně, pro kterou byl účet založen. Platby musí být provedeny řádně a včas (§ 710 odst. 3 obch.zák.). Platbami se rozumí příjmy a výdaje v bezhotovostní podobě, vklady a výplaty jsou peněžní transakce s hotovostními peněžními prostředky.

4.4.1 Lhůty k provedení transakcí platebního styku

Peněžní prostředky je banka povinna odepsat z účtu v den určený majitelem účtu nebo jinou oprávněnou osobou (den

¹⁶ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 615

splatnosti), případně v den stanovený ve smlouvě. Pokud není takový den určen žádným z těchto způsobů, je banka povinna odepsat peněžní prostředky z účtu nejpozději následující pracovní den po podání příkazu klientem (§ 713 odst. 2 obch. zák.). Podmínkou uskutečnění požadované platby ve stanovené lhůtě je předání příkazu bance v dohodnuté lhůtě před jeho zpracováním a jeho proveditelnost. Aby byl příkaz proveditelný, musí splňovat náležitosti stanovené bankou a musí být zajištěno krytí částky převodu. Těmto požadavkům odpovídá ustanovení o účinnosti příkazu v § 5 a 6 zákona č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech (zákon o platebním styku), v platném znění, dále jen „zákon o platebním styku“. Je také nutné brát v úvahu, že odepsání určité platby z účtu příkazce a její připsání na účet příjemce jsou dvě různé účetní operace, mezi nimiž je časové rozpětí. Příkaz bance k provedení platby je tedy nutno podávat v předem dohodnuté lhůtě s bankou tak, aby částka mohla být včas připsána na účet příjemce.

Na rozdíl od povinnosti odepsání peněžních prostředků, která je upravena pouze dispozitivními ustanoveními obchodního zákoníku, je povinnost peněžní prostředky připsat majiteli na účet stanovena kogentně. Banka je povinna připsat peněžní prostředky ve prospěch běžného účtu nejpozději ve lhůtách stanovených zvláštním právním předpisem. Takovým předpisem, na který odkazuje obch. zák. v § 713 odst. 2 je zákon o platebním styku, který ve svém § 8 stanoví lhůty u jednotlivých typů převodů. Převodem se pro účely tohoto zákona rozumí operace prováděná na základě příkazu, který

dal příkazce své bance za účelem převedení peněžních prostředků ve prospěch příjemce. Zákon rozlišuje lhůty jednak pro převody na území České republiky, přičemž je rozdíl při převádění peněžních prostředků mezi různými bankami a v rámci jedné banky, a jednak lhůty pro převody přeshraniční.

Pokud by smlouva o běžném účtu lhůty k odepsání peněžních prostředků nestanovila, nebo by šlo o převody, na které se nevztahuje zákon o platebním styku, je v § 713 odst. 3 obch. zák. stanovena podpůrně lhůta připsání prostředků na účet nejpozději následující pracovní den poté, co banka získala oprávnění s nimi nakládat. Není vyloučeno, aby banka připsala nebo odepsala peněžní prostředky ve lhůtách kratších než stanoví zákon.

Nebo naopak lhůty takto stanovené k připsání peněžních prostředků na účet mohou být prodlouženy z důvodů uvedených v § 6 zákona 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, v platném znění. Mezi tyto důvody patří transakce týkající se podezřelého obchodu, které může banka provést nejdříve po uplynutí 24 hodin od přijetí oznámení o takovém obchodě Ministerstvem financí, nebo v případě, že o to Ministerstvo požádá. Pokud si prověření podezřelého obchodu vyžádá delší dobu, může Ministerstvo uložit bance, aby prodloužila dobu, na kterou se odkládá splnění příkazu klienta, nejdéle však na dobu 72 hodin od přijetí oznámení.

4.4.2 Oznamovací povinnost banky

Na základě § 709 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 712 odst. 1 obch. zák. a zákona o platebním styku, musí banka oznamovat majiteli účtu všechny přijaté vklady a platby a všechny provedené výplaty a platby a dále výši zůstatku peněžních prostředků na účtu. Proto je vhodné ve smlouvě upravit období, za které je oznámení zasíláno a jeho formu. Vzhledem k tomu, že obě zmíněná ustanovení jsou dispozitivního charakteru, může si banka ve smlouvě, která bude mít před zákonnými ustanoveními přednost, dohodnout různé formy výpisů i frekvenci jejich zasílání. Běžnou formou takového oznámení jsou výpisy z účtu, které mohou být zasílány ve formě listinné prostřednictvím poštovních služeb nebo ve formě elektronické. Důvod zachování tradiční listinné formy spočívá v tom, že banky vycházejí z předpokladu, že od tohoto okamžiku má klient možnost se průkazně seznámit s údaji uvedenými ve výpisu, a tudíž započne lhůta pro uplatnění reklamace nebo jiného podobného úkonu, kterým klient vyjadřuje nesouhlas s určitým údajem nebo úkonem banky.¹⁷ Banka je povinna uvedené údaje oznámit majiteli účtu ve lhůtách stanovených ve smlouvě, které mohou být závislé na frekvenci zaznamenaných pohybů na účtu. Pro případ že ve smlouvě sjednány nebudou, stanoví obchodní zákoník podpůrně povinnost informovat klienta po skončení každého kalendářního měsíce. Výši zůstatku peněžních prostředků na účtu je banka povinna oznámit bez zbytečného odkladu majiteli

¹⁷ *Liška, P.* K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. *Právní rozhledy* 2006, č. 17, s. 615

účtu ke konci kalendářního roku tzv. bilanční výpis. Majitel účtu je přitom oprávněn požadovat, aby mu banka prokázala provedení plateb.

Náležitosti a formu oznámení v případě bezhotovostních výplat a plateb upravuje též zákon o platebním styku, ve svém § 7 odst. 3. Oznámení (především formou výpisu z účtu) musí vždy obsahovat údaje umožňující klientovi identifikovat převod, částku převodu, která byla uvedena na příkazu k převodu, výši ceny za provedení převodu účtované k tíži klienta a den, kdy byla částka převodu odepsána z účtu klienta, nebo den, kdy byla částka převodu připsána ve prospěch účtu klienta.

4.5 Další ujednání

Mezi další ujednání, která nejsou stanovena výslovně v obchodním zákoníku, ale která si banky s klienty obvykle sjednávají, patří způsob uplatňování reklamací a řešení sporů, vydání platební karty, šekové knížky či zřízení služeb elektronického bankovníctví. O vydání platební karty je sepsána zvláštní smlouva o vydání a používání platebního prostředku, která se řídí mimo jiné částí třetí zákona o platebním styku. Ve vztahu ke smlouvě o běžném účtu má smlouva o vydání a používání platebního prostředku povahu smlouvy závislé podle § 275 odst. 2 a 3 obch. zák.¹⁸ Povahu závislých smluv mají i další smlouvy o poskytování bankovních

¹⁸ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 616

služeb vázaných na běžný účet. Takové smlouvy zanikají spolu se smlouvou o běžném účtu.

Pro uzavírání smluv o účtech mají velký význam tzv. obchodní podmínky vypracované bankami, které jsou součástí smlouvy o běžném účtu a obsahují pravidla pro poskytování bankovních služeb. Z důvodu jejich zásadního významu pro uzavírání a změny smlouvy o běžném účtu je problematice těchto obchodních podmínek věnována následující samostatná kapitola.

5 Povaha a význam obchodních podmínek banky pro sjednání smlouvy

5.1 Obchodní podmínky obecně

Smlouvy o běžném účtu mají povahu tzv. adhezních smluv. Tento pojem je výslovně zmíněn v první větě § 262 odst. 4 obch. zák., vysvětlen však v obchodním zákoníku není. Teorií jsou takto označovány smlouvy, při nichž ke vztahu smlouvy a stanovení jejího obsahu nedochází fakticky na základě jednání stran, ale obsah smlouvy je předem určen (jednou ze stran).¹⁹ Jejich součástí jsou právě obchodní podmínky, případně zvláštní podmínky pro běžné účty, které jsou předem dané pro všechny smlouvy stejného druhu a které banka ke smlouvě připojí nebo na ně ve smlouvě odkáže. Takové adhezní smlouvy používají subjekty, které nechtějí (nebo pro velké množství a složitost uzavíraných smluv nemohou připustit) vyjednávání o obsahu smlouvy. Proto je smluvní svoboda částečně omezena a ve smlouvě o běžném účtu banka připouští dohodu pouze o určitých individualizujících částech smlouvy.

Obchodní zákoník pojem obchodní podmínky upravuje v § 273 odst. 1. Obchodní podmínky vypracované bankami však nelze považovat za podmínky vypracované zájmovými nebo odbornými organizacemi, ale za „jiné obchodní podmínky“, a

¹⁹ Např. Marek, K. Smlouvy bankovních služeb. Právo a podnikání 2000, č. 7-8, s. 3

proto musí být stranám uzavírajícím smlouvu v době uzavření známé nebo k návrhu smlouvy přiložené, případně na ně může být ve smlouvě odkázáno. Banky pro tyto jiné obchodní podmínky používají většinou název všeobecné obchodní podmínky (dále jen „podmínky“). Smlouvy potom obsahují doložku, ve které klient svým podpisem potvrzuje, že se s podmínkami seznámil a že s nimi souhlasí, případně že text podmínek zároveň se smlouvou o běžném účtu přebírá. V podmínkách banka upravuje věci obecného charakteru (např. zásady vedení účtů klientů u bank a provádění platebního styku a zúčtování na těchto účtech) a s klientem při uzavírání smlouvy sjedná pouze části, které jsou pro každého individuální.

Ve vztahu ke smlouvě o běžném účtu Česká národní banka samostatně vydává Všeobecné obchodní podmínky pro vedení běžných účtů, které mohou sloužit jednotlivým komerčním bankám jako vzor a doporučení, nejsou však pro ně závazné.²⁰

Ustanovení podmínek by měla být v souladu s příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku a odchýlit se mohou pouze od těch ustanovení, která obchodní zákoník neoznačuje za kogentní. Obchodní zákoník vychází ze smluvní suverenity účastníků, a proto mají podle § 263 obch. zák. obchodní podmínky, jež jsou součástí smlouvy, přednost před

²⁰ Úřední sdělení České národní banky č. 31/1994 o vydání Všeobecných obchodních podmínek, kterými se stanoví zásady vedení účtů klientů u bank a provádění platebního styku a zúčtování na těchto účtech (dále jen „Všeobecné obchodní podmínky“), změny provedeny úředními sděleními č. 18/1997 a č. 12/2000

dispozitivními ustanoveními zákona.²¹ V případě, že by smlouva byla uzavřena s odkazem na podmínky, ale stanovila by něco jiného než tyto podmínky, pak by přednost mělo ustanovení ve smlouvě (§ 273 odst. 2 obch. zák.)

5.2 Změna obchodních podmínek

Možnost změny obchodních podmínek jednostranně bankou lze posuzovat ze dvou hledisek. Prvním je obecný princip, který stanoví, že odkazem na podmínky se tyto stávají součástí smlouvy o běžném účtu, a smlouvu pak lze měnit pouze dohodou stran, nestanoví-li zákon jinak. Za druhou možnost pak lze považovat předem daný souhlas klienta se změnami smlouvy, které mohou nastat v budoucnu, tzv. bianco souhlas učiněný formou prohlášení nebo ustanovení obsaženého přímo ve smlouvě o běžném účtu. Ustanovení § 269 odst. 3. obch. zák. uvádí, že dohoda o určité části smlouvy může být nahrazena dohodou stran o způsobu umožňujícím dodatečně určení obsahu závazku, jestliže tento způsob ovšem nezávisí pouze na vůli jedné strany. V praxi jsou takové změny ze strany banky možné, ovšem pouze za předem daných podmínek či důvodů, které by měly být pouze závažné povahy (právní, ekonomické nebo technické), protože každá změna podmínek, za kterých klient uzavřel smlouvu, je zásahem do práv klienta a nepřispívá k zachování právní jistoty. Bez stanoveného podmínění možnosti jednostranně měnit smlouvu by takové ujednání bylo relativně neplatné podle § 267 odst. 1

²¹ Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 5 Cmo 536/96

obch. zák.

Obdobně podle ustanovení obč. zák. o spotřebitelských smlouvách (§ 56 odst. 3 písm. h)) je nepřipustné takové smluvní ujednání, které dovoluje dodavateli (v daném případě bance) jednostranně změnit smluvní (všeobecné obchodní) podmínky bez důvodu sjednaného ve smlouvě. Nemělo by se tedy jednat o libovůli banky, ale měly by být stanoveny určité meze a podmínky, za kterých lze smlouvu o běžném účtu takto jednostranně měnit a v jakém přípustném rozsahu.

Porušení daného ustanovení zakládá relativní neplatnost smlouvy. Právní účinky dovolání se neplatnosti nepřiměřeného ujednání ve smlouvě o běžném účtu nastanou doručením projevu vůle spotřebitele bance. Jestliže se spotřebitel úspěšně dovolal neplatnosti ujednání, je ujednání neplatné od samého počátku. Právo dovolat se neplatnosti úkonu se promlčuje ve tříleté promlčecí lhůtě.²² Porušení shora uvedených povinností banky ji tedy může vystavit nebezpečí soudního sporu s klientem. Vzhledem k nedostatečné judikatuře, není zatím jasné, jak by soud v takovém případě postupoval, ale je možné že by danou změnu bez konkretizujících podmínek posoudil jako neodůvodněnou, případně v rozporu s dobrými mravy (§ 3 odst. 1 obč.zák.) nebo jako výkon práva, který je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku (§ 265 obch. zák.). Tehdy by soud příslušnou část smlouvy prohlásil za neplatnou.

²² Liška, P. Některé právní aspekty ochrany spotřebitele ve smlouvě o běžném účtu. Právní rozhledy 2007, č. 3, s. 86

Stejným způsobem banka postupuje i v případě úpravy úrokových sazeb z prostředků uložených na účtu nebo poplatků spojených s vedením účtu. Banka může ve smlouvě odkázat na svůj ceník či sazebník cen (§ 709 odst. 2 písm. d obch. zák.), v případě úroků na oznámení o výši úrokových sazeb.

V podmínkách banky obvykle stanoví, že si vyhrazují právo ke změně, pokud klienta na danou změnu upozorní s dostatečným předstihem (většinou ve lhůtě 14 až 30 dnů), a jestliže klient v této lhůtě bance neoznámí svůj nesouhlas se změnou, má se za to, že souhlasí. Vyhlášení změn by mělo být s takovým předstihem, aby majitel účtu měl objektivní možnost takovou změnu akceptovat, resp. odmítnout a podle povahy se pak rozhodnout, zda smluvní vztah ukončí nebo bude zachován stávající právní režim vedení běžného účtu.²³ Odlišný názor ohledně přijetí změny klientem zastává M. Tomsa: V žádném případě ovšem nemůže dojít ke změně smlouvy, ani změně jen části určitého ustanovení tak, že by návrh na určitou změnu byl přijat mlčky. Vylučuje to ustanovení § 44 odst. 1 obč. zák., které platí pro uzavření i změnu smlouvy.²⁴

²³ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 612

²⁴ Tomsa, M. Smlouva o běžném účtu – ujednání o úrocích a o úplatách. Obchodní právo 2003, č. 12, s. 5

5.3 Všeobecné obchodní podmínky České spořitelny

S ohledem na nezanedbatelnou pozici České spořitelny, a.s. na trhu bankovních služeb a dále na četnost výskytu a význam podmínek obecně, považuji za nezbytné věnovat se v této kapitole nejpodstatnějším níže uvedeným ustanovením Všeobecných obchodních podmínek České spořitelny, a.s. O povaze těchto podmínek platí vše výše uvedené (kapitola 5.1 a 5.2).

V případě České spořitelny, a.s. jsou jiné obchodní podmínky (§ 273 odst. 1 obch. zák.) nazvány jako Všeobecné obchodní podmínky (dále jen „VOP“). Jsou rozděleny na několik částí, každá z nich pak obsahuje v jednotlivých člancích podrobnější ustanovení. Stanovují základní pravidla pro vztahy vzniklé na základě smluv uzavřených mezi bankou a klientem. Vztahují se na účty běžné, spořicí, vkladové a obecně na jiné speciální druhy účtů, které jsou modifikovány speciálními obchodními podmínkami pro daný druh.

Úvodní ustanovení zahrnující obecné zásady, stanoví v souladu s § 273 odst. 1 obch. zák. VOP za nedílnou součást smlouvy, pokud je na ně ve smlouvě odkázáno, jsou ke smlouvě přiloženy a klientovi známy. V článku 3. VOP si banka vyhrazuje právo na změnu nebo úpravu VOP, což je úprava z hlediska souladu s obecnými požadavky na změnu smlouvy problematická a obecně je o ní podrobněji pojednáno v předchozí kapitole 5.2. V tomto konkrétním článku VOP České spořitelny nejsou obsaženy podmínky ani jiné meze, za

kterých může banka tyto VOP změnit, aniž by se jednalo pouze o její vůli. Ustanovení „... v návaznosti na vývoj právního prostředí a také s ohledem na obchodní politiku banky...“, nelze za objektivní podmínku změn zřejmě považovat, protože s ohledem na právní prostředí je banka povinna VOP uvést do souladu vždy a obchodní politiku banky nelze považovat za objektivně určené kritérium pro možné změny. Tím mohou být například sazby vyhlášené Českou národní bankou nebo míra inflace. Dále je uvedeno, že banka musí na takové změny klienta upozornit v dostatečném časovém předstihu, aby on měl možnost vyjádřit svůj nesouhlas. Pokud ve stanovené lhůtě nesouhlas nevyjádří, má se za to že souhlasí. Pokud ovšem svůj nesouhlas bance zašle a nedohodnou se jinak, pak vzhledem k ustanovení článku 21. těchto VOP „...je tento nesouhlas považován za výpověď jím uzavřené smlouvy o účtu...“. Klient tedy nemá fakticky možnost ponechat si svůj účet za stávajících VOP, pokud se banka s klientem „nedohodne jinak“.

Obecná část VOP vymezuje pravidla prokazování totožnosti při uzavírání smluvního vztahu a stanoví, jaké doklady k tomu banka obvykle vyžaduje. Banka tímto deklaruje a upřesňuje svoji povinnost založenou zákonem č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, v platném znění, a zákonem o bankách. Dále obsahuje ustanovení o jednání klienta, udělení a formální náležitosti plné moci, oprávněných osobách a podpisovém vzoru a o změnách identifikačních a jiných údajů. O všech těchto problémech je průběžně pojednáno v kapitolách týkajících se smlouvy o běžném účtu.

Článek 6. VOP o příkazech či pokynech stanoví, jakou formu musí mít a co musí obsahovat příkazy majitele účtu, aby byly bankou řádně a včas provedeny. Pokud z nějakého důvodu nemohl být příkaz proveden, banka o tom klienta vyrozumí. Příkazy banka provádí v souladu s příslušnými právními předpisy v „přiměřené lhůtě“. Právními předpisy se nepochybně myslí zákon o platebním styku, který stanoví lhůty poměrně určitě. Uvádí se zde rovněž, kdy banky poskytují své služby (úřední hodiny), z důvodu, že pokud byl příkaz podán po úředních hodinách, bude se za den podání považovat až následující úřední den.

Sedmý článek o započtení pohledávek bankou, je provedením ustanovení § 710 odst. 2 poslední věty obch. zák. a § 364 obch. zák. Následující články obsahují podrobnosti o zajištění závazku klienta, komunikaci klienta s bankou a ustanovení o odpovědnosti banky a jejím vyloučení.

Ohledně cen za služby, poplatků, odměn a nákladů stanoví VOP v článku 11. následující: „... za služby poskytované bankou platí klient ceny podle sazebníku platného v den provedení zpoplatňovaného úkonu... Klient bere na vědomí a souhlasí s tím, že banka je oprávněna sazebník měnit s tím, že o těchto změnách je povinna vhodným způsobem klienta informovat a zpřístupnit aktuální znění sazebníku ve veřejných prostorách svých obchodních míst.“ Banky často odkazují na vlastní ceníky (sazebníky) poplatků, přičemž jejich jednostranné určování bankami přináší stejný problém, jako výše uvedené stanovování výše úrokových sazeb a obecně

změn obchodních podmínek. Jednostranná změna výše stávajících bankovních poplatků nebo zavádění nových je běžná, byť právně sporná praxe. Přípustná je pouze tehdy, pokud to smlouva předpokládá a stanoví objektivní podmínky pro takové změny smlouvy (například inflační doložku navázanou na vývoj inflace, tedy nikoli pouze na jednostranný projev vůle banky jako jedné ze stran smlouvy). Jednostranný způsob změny bez uvedení konkrétního důvodu vylučuje též ustanovení § 56 odst. 3 písm. h) obč. zák.

Zvláštní část VOP obsahuje ustanovení o zřízení účtu, vedení účtu, včetně upřesnění měny, ve které je účet veden. Banka si vyhrazuje právo odepsat si každý měsíc z účtu klienta úhradu cen za provedené služby, které pro ni vyplývá z § 361 obch. zák. Dále je upravena povinnost banky informovat klienta o zůstatku a pohybech na účtu, formou výpisu z účtu.

V článku 15. obsahujícím ujednání o úročení peněžních prostředků lze opět upozornit na ustanovení, ve kterém si banka vyhrazuje právo jednostranné změny úrokových sazeb, byť v návaznosti na vývoj peněžního trhu: „Klient dále bere na vědomí a souhlasí s tím, že oznámení, resp. úrokové sazby v něm uvedené, je banka oprávněna jednostranně měnit v návaznosti na vývoj peněžního trhu a s přihlédnutím ke své obchodní politice.“ Lze si ovšem představit, že podmínky změny úrokových sazeb by banka mohla upravit podrobněji a objektivněji.

K zániku smlouvy o běžném účtu uvádí VOP v článku 16., že klient i banka mají právo smlouvu vypovědět bez uvedení

důvodu s účinností k poslednímu dni kalendářního měsíce, ve kterém byla doručena druhé smluvní straně. Naproti tomu obchodní zákoník stanoví v § 715 odst. 1, že smlouva o běžném účtu může být majitelem účtu kdykoli písemně vypovězena s účinností dnem doručení výpovědi bance i pokud byla uzavřena na dobu určitou. Zmíněné ustanovení obchodního zákoníku je dispozitivní povahy, připouští tedy odlišnou dohodu stran, nicméně dle mého názoru dané ustanovení VOP lze považovat za odporující ustanovení § 55 odst. 1 obč. zák. ve spojení s § 262 odst. 4 obch. zák. Prodloužení výpovědní lhůty klienta (spotřebitele) oproti úpravě v obchodním zákoníku je ujednáním v neprospěch spotřebitele a spotřebitel se nemůže vzdát práv, která mu zákon poskytuje (§ 55 odst. 1 obč. zák.). Tím je dána možnost dovolat se neplatnosti daného ustanovení VOP.

Následují ustanovení o jednotlivých druzích účtů (běžný, sporožirový, zřizovaný pouze pro fyzické osoby a sloužící nepodnikatelské činnosti, vkladový a některé speciální druhy účtů) a platebním styku v souladu s požadavky zákona o platebním styku. Poměrně nově bylo do VOP zařazeno ustanovení týkající se řešení sporů finančním arbitrem (článek 33). „Klient je oprávněn, vznikne-li mezi ním a bankou spor vyplývající z provádění převodů peněžních prostředků nebo související s vydáváním a užíváním elektronických platebních prostředků, a nepodaří-li se takto vzniklý spor vyřešit smírnou cestou, obrátit se s návrhem na řešení sporu na finančního arbitra působícího podle zákona o finančním arbitrovi.“ Posledním článkem 35. jsou definovány a upřesněny jednotlivé pojmy použité ve VOP.

6 Způsoby nakládání s běžným účtem

Pojem nakládání s účtem je vymezen v § 709 odst. 3 obch. zák. jako uzavření nebo změna smlouvy o běžném účtu anebo ukončení vztahu založeného smlouvou o běžném účtu a přímo k těmto úkonům opravňuje majitele účtu. Dále mezi tyto úkony patří určení a změny osob oprávněných nakládat s peněžními prostředky na účtu a nakládání se zůstatkem na zrušeném účtu.²⁵

Nakládání s účtem je přímo vázáno na možnost nakládání s peněžními prostředky na účtu (při vyhotovení či změně podpisových vzorů) a na výběry či převody peněz. Proto je třeba rozlišovat mezi nakládáním s účtem a nakládáním s peněžními prostředky na účtu (§ 710 odst. 2 obch. zák.), pro něž platí jiné podmínky. Pro nakládání s účtem jinou osobou než majitelem účtu (třetí osobou) stanoví obchodní zákoník povinnost předložit zvláštní plnou moc.

Zřízením se rozumí založení účtu platným uzavřením smlouvy o běžném účtu mezi bankou a majitelem účtu, změnou pak jakákoli změna smlouvy nebo obchodních podmínek. Každá změna smlouvy o běžném účtu by měla být prováděna písemně. Problematice změny a zrušení obchodních podmínek je věnována celá kapitola 5.

²⁵ Plíva, S. Smlouva o běžném účtu. Právo a podnikání 2004. č. 7-8, s. 34

6.1 Oprávněné osoby

Podle kogentního ustanovení § 709 odst. 3 obch. zák. je k nakládání s účtem oprávněn přímo majitel účtu a dále může za stanovených podmínek s účtem nakládat i jiná osoba. Majitel účtu, pokud je osobu fyzickou, jedná osobně nebo je zastoupen svým zákonným zástupcem, který v případech uvedených v § 26 a násl. obč. zák. jedná, jako by jednal majitel účtu osobně. V případě, že majitel účtu je osobou právnickou, pak jedná svým statutárním orgánem. Takové jednání upravuje § 13 odst. 1 obch. zák. a § 20 a násl. obč. zák. Jde-li o provoz podniku jsou dále k nakládání s účtem oprávněni likvidátor, na kterého jeho jmenováním přechází působnost statutárního orgánu v rámci plnění závazků společnosti a uplatnění pohledávek a přijímání plnění, jak stanoví v § 70 odst. 3 ve spojení s § 72 odst. 1. obch. zák.

Ohledně nakládání s účtem, jehož majitelem je právnická osoba, existují různé názory a výkladové odlišnosti. Dle názoru Plívy²⁶ nelze v takové případě nakládat s účtem bez zvláštní plné moci: Právo nakládat s účtem, jehož majitelem je právnická osoba, nemají ze zákona (bez zvláštní plné moci) osoby, které jsou na základě zákona oprávněny jednat za podnikatele nebo právnickou osobu nepodnikatele (§ 13 odst. 3 a § 15 obch. zák. a § 20 odst. 2 obč. zák.) Tyto osoby neprojeví vůli majitele účtu, ale svoji vůli, která zastoupeného zavazuje. Odlišný názor zastává Česká národní banka: kromě přímého jednání právnické osoby (jedná

²⁶ Plíva, S. Smlouva o běžném účtu. Právo a podnikání 2004, č. 7-8, s. 34

statutární orgán majitele účtu nebo osoba, na kterou přechází působnost statutárního orgánu, tj. likvidátor, správce konkursní podstaty) nejsou dotčena ustanovení § 13, 14 a § 15 obchodního zákoníku, a dále § 20 občanského zákoníku. Zde uvedené osoby tudíž podle tohoto výkladu nepotřebují zvláštní plnou moc.²⁷

Různé názory existují též, co se týče oprávnění prokuristy nakládat s účtem. Plíva se ve svém článku přiklání k závěru, že prokurista bude oprávněn nakládat s účtem pouze za podmínek stanovených v § 709 odst. 3 obch. zák. Otázkou v tomto případě je, zda nakládání s účtem lze považovat za právní úkon, ke kterému dochází při provozu podniku, jak stanoví obch. zák. v § 14 odst. 1. Česká národní banka se přiklání k výkladu, že takové nakládání s účtem je jednáním při provozu podniku.

Zákon o bankách v § 12 stanoví, že banka je povinna při výkonu své činnosti postupovat obezřetně, zejména provádět obchody způsobem, který nepoškozuje zájmy jejích vkladatelů z hlediska návratnosti jejich vkladů a neohrožuje bezpečnost a stabilitu banky. Dle mého názoru by tedy v případě nakládání s účtem, jehož majitelem je právnická osoba, měl být oprávněn bez zvláštní plné moci pouze statutární orgán. Nakládání s účtem osobami s udělenou zvláštní plnou mocí umožňuje bance zachování požadované obezřetnosti.

²⁷ Úřední sdělení České národní banky č.11/2003, ze dne 27.6.2003. Výklad k vybraným ustanovením obchodního zákoníku upravujícím smlouvu o běžném účtu a smlouvu o vkladovém účtu, s. 5

6.2 Zvláštní plná moc

Ohledně dalších osob odlišných od majitele účtu stanoví obchodní zákoník v § 709 odst. 3 věta druhá, požadavek zvláštní plné moci, na které je podpis majitele účtu úředně ověřen. Ověření není vyžadováno, pokud majitel udělil plnou moc před bankou. Předchozí právní úprava vyžadovala takovou plnou moc sepsanou notářským zápisem. Protože však tento požadavek notářského zápisu byl spojen s velkou administrativní a časovou náročností, přistoupil zákonodárce k novelizaci a dané ustanovení zrušil. Na základě obecné plné moci není možné s účtem nakládat, aby nemohla být zneužita třetími osobami, kterým byla již udělena za jiným účelem (např. advokátem). Proto zvláštní plná moc musí obsahovat výslovné zmocnění k nakládání s konkrétním účtem. Porušení tohoto ustanovení má za následek neplatnost plné moci (§ 39 obč. zák.).

6.3 Spolumajitelé

Ustanovení § 709 odst. 4 obch. zák. umožňuje, aby běžný účet byl zřízen pro více osob, mezi kterými vzniká spoluvlastnický vztah. Každá z těchto osob má postavení majitele účtu a k nakládání s účtem jsou oprávněni společně, proto i zvláštní plnou moc k nakládání s účtem mohou udělit pouze společně. Vzhledem k tomu, že toto ustanovení je dispozitivní, lze si ve smlouvě dohodnout úpravu odlišnou. Postavení majitele účtu tak může mít pouze jeden ze spolumajitelů, který bude konkrétně určen ve smlouvě nebo jen někteří.

7 Způsoby nakládání s peněžními prostředky na běžném účtu

7.1 Oprávněné osoby

Ustanovení § 709 odst. 2 obch. zák. předpokládá, že ve smlouvě o běžném účtu budou určeny osoby označené jako osoby oprávněné nakládat s peněžními prostředky na účtu. Nakládání s prostředky na běžném účtu je legislativní vyjádření pro oprávnění osoby udělovat bance pokyny, jejichž provedením se mění výše pohledávky evidované na běžném účtu, tj. pokyny k platbám, výplatám, inkasům apod.²⁸

Ustanovení § 710 odst. 2 obch. zák. pak označuje za osoby oprávněné nakládat peněžními prostředky ty, jež jsou uvedeny v podpisových vzorech, které majitel účtu předal bance. Jiné než tyto osoby jsou oprávněny k nakládání s peněžními prostředky na účtu za podmínek uvedených ve smlouvě o běžném účtu, z čehož vyplývá, že tyto osoby nemusí být zároveň uvedeny v podpisových vzorech. Podmínkou je ale smluvní uvedení způsobu nakládání s peněžními prostředky. Zásadně není možné založit právo k dispozici s peněžními prostředky běžnou plnou mocí, ledaže by tak bylo stanoveno ve smlouvě. Smlouva by měla také upravit právo disponovat s peněžními prostředky prostřednictvím platební karty nebo jiných forem bankovníctví, zejména telefonního a internetového, kde je namísto podpisu vyžadováno použití podpisu elektronického, kódů, identifikačních čísel a hesel.

²⁸ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 613

7.2 Podpisové vzory

Podpisové vzory musí mít náležitosti plné moci a vzhledem ustanovení § 709 odst. 2 obch. zák., kde je rozlišena smlouva a podpisové vzory, jako dvě různé listiny, nemusí být součástí smlouvy. Vzhledem k tomu, že majitel může osoby uvedené v podpisových vzorech měnit, součástí smlouvy ani být nemohou, protože by ke každé takové změně byl zapotřebí souhlas banky se změnou smlouvy. Musí však být vázány ke konkrétnímu účtu a tím i ke konkrétní smlouvě, aby bylo zřejmé oprávnění určité osoby k určitému účtu, ohledně kterého se smluvní strany dohodly.

7.3 Dispoziční oprávnění banky

Banka má právo nakládat s prostředky na účtu na základě smlouvy o běžném účtu nebo na základě zákona, jak stanoví § 710 odst. 2 posl. věta obch. zák. Takovým zákonem může být občanský soudní řád č. 99/1963 Sb., v platném znění, (dále jen „o.s.ř.“), v případě výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky výplatou z účtu (§ 320b a násl. o.s.ř.). Smlouva může bance umožnit např. oprávnění k uhrazení pohledávek vyplývajících z poskytované úplaty bance nebo splatných debetních úroků, případně jiné formy pohledávek. Pokud by smlouva takové ujednání neobsahovala, na základě § 361 obch. zák. je banka oprávněna k jednostrannému započtení pohledávky ze smlouvy o vedení účtu.

7.4 Provedení příkazu bankou

Banka je povinna provést platby řádně a včas, pokud majitel účtu splnil požadavky stanovené zákonem a smlouvou (§710 odst. 3 obch. zák.). Platby banka provádí na základě písemných či ústních příkazů majitele účtu nebo oprávněných osob.

Jedním z požadavků je dostatek peněžních prostředků na účtu potřebných k provedení transakce. Pokud není tato podmínka splněna, banka nemá povinnost takový příkaz provést. Výjimkou je, pokud má klient sjednán k účtu tzv. kontokorent, (§ 711 obch. zák.), který umožňuje čerpat prostředky prostřednictvím sjednaného úvěru v rámci smlouvy o běžném účtu. Banka má pak povinnost provést i takové platby, pro které není na účtu klienta dostatek peněžních prostředků. Ve smlouvě jsou sjednány podmínky poskytnutí úvěru, jeho čerpání a způsob splácení dlužné částky. Pokud by smlouva o sjednání kontokorentního úvěru neobsahovala vzájemná práva a povinnosti stran, bude se jeho sjednání a použití řídit úpravou smlouvy o úvěru podle § 497 a násl. obch. zák.

Dále banka provede jen takový příkaz, který je podepsán. Forma podpisu se bude lišit podle formy zadaného příkazu. Listinné písemné příkazy vyžadují podpis shodně s podpisovým vzorem. Příkazy prováděné elektronicky, telefonem nebo platební kartou, vyžadují podepsání prostřednictvím podpisu elektronického nebo hesel a kódů. Smyslem podpisových vzorů je identifikace osoby, která uděluje bance příkaz, s osobou oprávněnou nakládat

s peněžními prostředky na účtu. V podpisových vzorech bývají kromě majitele účtu uvedeny osoby jako manžel (manželka) majitele účtu, v případě právnických osob jejich zaměstnanci.

Banky zkoumají písemné příkazy při transakcích s prostředky na účtu pouze z hlediska souhlasu jejich podpisu na příkazu s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru. Pokud jsou oba podpisy shodné, je banka povinna takový příkaz provést. Jestliže jsou podpisy na příkazu a v podpisových vzorech rozdílné, banka provedení příkazu odmítne nebo odloží. Obvykle je klientovi zasláno upozornění o tom, že příkaz nebyl proveden a ten je vyzván k opětovnému podepsání příkazu.

Příkazy k nakládání s prostředky na účtu se provádí obvykle formou příkazu k úhradě. Příkazu k inkasu (provedení platby na základě žádosti třetí osoby, obvykle v limitované výši), šeku nebo prostřednictvím platební karty vydané k účtu. Příkaz lze udělit jednorázově nebo trvale, kdy banka provádí určité platby opakovaně a pravidelně, dokud není příkaz oprávněnou osobou odvolán. Příkazy lze podávat písemně na formuláři vydaném bankou, telegraficky, dálnopisem a v dnešní době poměrně obvyklými prostředky jsou příkazy podávané elektronicky či telefonicky. Počet takových příkazů stále roste, protože tyto formy jsou bankami finančně zvýhodňovány oproti písemným klasickým příkazům prováděným přímo na pobočce banky. Takové formy se v bankovní terminologii označují za tzv. přímé bankovníctví.

8 Důsledky smrti majitele účtu

Úprava v § 715a obch. zák. je účinná teprve od 1.1.2005 a celé ustanovení je označeno za kogentní, není tedy možná odchylná dohoda stran. Ustanovení § 715a odst. 1 obch. zák. stanoví, že smrtí majitele účtu smlouva o běžném účtu nezaniká. Toto ustanovení bylo přijato z důvodu požadavku bank, aby trvání závazkového vztahu po smrti bylo výslovně potvrzeno zákonem z důvodu dlouhého dědického řízení, kdy nebylo jasné, jak s účtem zemřelého naložit a bankám stále chodily příkazy k platbám a výplatám z účtu. Nezanikají tedy ani práva a povinnosti ze smlouvy. Banka je povinna pokračovat v přijímání peněžních prostředků na účet i v jejich vyplácní z účtu na základě příkazů, které obdržela od majitele účtu před jeho smrtí, případně od oprávněných osob. Tato úprava je ovšem platná pouze pro osoby, kterým byla taková plná moc udělena až po datu účinnosti dané novelizace, tj. po 1.1.2005. Na plné moci udělené před tímto datem se vztahuje úprava předchozí, ledaže majitel účtu po nabytí účinnosti tohoto zákona prohlásil (písemným právním úkonem s úředně ověřeným podpisem nebo před bankou), že jím udělená plná moc k nakládání s prostředky na účtu po jeho smrti nezaniká.

Následující den poté, co se banka hodnověrně dozví, že majitel účtu zemřel, zastaví výplaty a platby z účtu, o kterých majitel stanovil, že v nich nemá být po jeho smrti pokračováno. Hodnověrnou informací je především zpráva soudu, který je povinen, vyjde-li v řízení o dědictví najevo, že zůstavitel byl majitelem účtu u banky, tuto banku vyrozumět o dni smrti

zůstavitele (majitele) (§ 175e o.s.ř.) a po nabytí účinnosti usnesení o dědictví též vyrozumět banky o tom, kdo se stal majitelem zůstavitelových účtů (§ 175s o.s.ř.). Informaci o smrti majitele účtu mohou poskytnout též obecní úřad, který vede matriku a podle okolností případu i policie, prostřednictvím policejní zprávy nebo předložením úmrtního listu...²⁹

Takovými příkazy, které budou po smrti majitele účtu zastaveny, budou ty, které se nějakým způsobem váží na život majitele účtu, např. životní pojištění. V případě, že by banka tyto výplaty a platby nezastavila a dále pokračovala v jejich uskutečňování, odpovídala by za škodu tímto způsobenou dědici. Příkazy udělené osobami oprávněnými k nakládání s peněžními prostředky na účtu, uvedené jak v podpisových vzorech, tak ve smlouvě, je banka také povinna provádět, pokud z obsahu plné moci nevyplývá, že tato smrtí majitele zaniká.

8.1 Plná moc

Plná moc udělená majitelem účtu k nakládání s peněžními prostředky na účtu jeho smrtí nezaniká, pokud z jejího obsahu nevyplývá, že měla trvat jen za života majitele (§ 715a odst. 3 obch. zák.). Zde je zvolena opačná úprava než stanoví občanský zákoník v § 33b odst. 2, že smrtí zmocnitele plná moc zaniká. Majitel účtu, jako zmocnitel, by tedy měl uvažovat

²⁹ Plíva, S. in Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11.vydání. Praha: C.H. Beck, 2006, s. 1380

dopředu a upravit své rozhodnutí a rozsah zmocnění k nakládání s peněžními prostředky na účtu pro případ své smrti. Plnou moc mohou odvolat dědicové nebo správce dědictví.

8.2 Správce dědictví

Je-li ustanoven správce dědictví, který je oprávněn spravovat běžný účet zemřelého, a bance je jeho ustanovení prokázáno, je banka povinna řídit se jeho příkazy. „Prokazuje se listinou ve formě notářského zápisu, pokud byl správce ustanoven zůstavitelem, nebo rozhodnutím soudu.“³⁰ Správce dědictví vykonává práva a povinnosti majitele účtu, ovšem pouze v rozsahu obvyklého hospodaření (§15 odst. 3 věta druhá obch.zák.), nad rámec jen se souhlasem dědiců a svolením soudu.

³⁰ *Plíva, S.* in Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11.vydání. Praha: C.H. Beck, 2006, s. 1380

9 Zánik smlouvy o běžném účtu

9.1 Důvody zániku

Kromě obecných důvodů zániku závazkového vztahu ze smlouvy obchodní zákoník obsahuje v § 715 odst. 1 a 2 výslovně zánik smlouvy o běžném účtu (závazkového vztahu ze smlouvy) výpovědí.

K důvodům zániku závazkového vztahu ze smlouvy o běžném účtu uvádí P. Liška ve svém článku³¹ následující: Jedním ze způsobů ukončení závazkového vztahu je dohoda účastníků o zániku závazkového vztahu ze smlouvy v praxi jeden z nejčastějších způsobů. Dalším pak dohoda o narovnání, zejména v případě pochybností smluvních stran o trvání závazkového vztahu. Ve výjimečných případech je pak možný zánik též splnutím, pokud by majitel účtu odkázal pohledávku z běžného účtu bance, která by se tak stala dlužníkem i věřitelem v jedné osobě. Omezeně je možno využít institutu odstoupení od smlouvy, protože z povahy věci není možné při odstoupení od smlouvy dosáhnout obnovení původního stavu. Z obecných důvodů je výslovně v § 715a obch. zák. vyloučen zánik závazkového vztahu smrtí majitele účtu.

³¹ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 617

9.2 Zánik smlouvy výpovědí

Úprava v § 715 obch. zák. je dispozitivní, proto se zákonná ustanovení o výpovědi použijí pouze v případě, že si banka s majitelem účtu nesjednala ve smlouvě odlišnou úpravu způsobu zániku smlouvy. Dle zákona může být výpověď dána jak ze strany majitele účtu, tak ze strany banky. Majitel účtu může smlouvu vypovědět, i pokud smlouva byla uzavřena na dobu určitou, a to kdykoli bez výpovědní lhůty. V případě výpovědi dané bankou zákon neuvádí, zda lze vypovědět smlouvu uzavřenou na dobu určitou. Muselo by tak být dojednáno ve smlouvě.

Výpověď vyžaduje písemnou formu, pokud by nebyla dodržena je výpověď absolutně neplatná. Tento požadavek nelze ve smlouvě upravit odchylně vzhledem k ustanovení § 263 odst. 2 obch. zák. Smlouva vypovězená majitelem účtu zaniká dnem, kterým byla doručena bance.

Banka však může smlouvu písemně vypovědět jen ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena majiteli účtu. Zánik smlouvy tedy nastává až po uplynutí nejméně měsíční lhůty, kterou lze považovat za výpovědní lhůtu. V tomto případě nemusí banka uvádět žádné důvody výpovědi. Bez výpovědní lhůty může banka vypovědět smlouvu o běžném účtu v případě podstatného porušení povinností majitelem účtu. Za podstatné porušení lze, dle názoru Plívy³², považovat definici obsaženou v § 345 odst. 2

³² Plíva, S. Smlouva o běžném účtu. Právo a podnikání 2004, č. 7-8, s. 34

obch. zák. Odlišný názor zastává ve svém článku Liška³³: při kvalifikaci porušení povinnosti nelze spolehlivě bez dalšího odkázat na § 345 odst. 2 ObchZ. Banky většinou okruh podstatných porušení, pro která lze smlouvu vypovědět s účinností ke dni doručení výpovědi, sjednávají přímo ve smlouvě. Taková výpověď je účinná dnem doručení a tímto dnem také smlouva zaniká.

9.2.1 Doručení

Doručením majiteli se rozumí den, kdy byla zásilka zaslaná na adresu uvedenou ve smlouvě jako doporučená předána majiteli účtu. Tyto podmínky zákon obsahuje z důvodu ochrany majitele účtu. Pro případ, že by zásilka nemohla být doručena, protože majitele účtu se nepodařilo zastihnout, změnil bydliště nebo proto, že odmítá zásilku převzít, upravuje zákon tzv. fikci doručení. Zásilka se v tom případě považuje za doručenou dnem, kdy byla vrácena bance jako nedoručitelná držitelem poštovní licence (§ 715 odst. 3 posl. věta obch. zák.) Smlouvou je ovšem možné sjednat i jiný okamžik a podmínky zániku smlouvy, než je stanoveno zákonem.

9.2.2 Okamžik zániku smlouvy

Okamžikem zániku smlouvy (dnem doručení, fikcí doručení) je banka povinna vypořádat vzájemné pohledávky a závazky

³³ Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, č. 17, s. 618

vyplývající za smlouvy o běžném účtu. Provede z účtu platby uskutečněné prostřednictvím platebních karet a šeků přede dnem zániku smlouvy a je oprávněna si započítat své pohledávky vůči majiteli účtu vyplývající ze smlouvy (§ 715 odst. 4 obch. zák.), včetně pohledávky za úplatu spojenou s převedením na jiný účet nebo uschováním zůstatku peněžních prostředků ze zrušeného účtu. Povinnost provedení příkazů prostřednictvím platební karty nebo šeků přede dnem zániku smlouvy je spravedlivou ochranou věřitelů, kteří poskytli plnění v dobré víře, že jejich pohledávka bude uhrazena bankou.³⁴ Zůstatek běžného účtu bude majiteli vyplacen v hotovosti v případě, že nedal příkaz k jeho převedení na jiný účet nebo k vyplacení jiným osobám (§ 715 odst. 5 obch. zák.). Pokud nebylo možno zůstatek účtu vyplatit, banka peněžní prostředky uloží na evidenčním účtu nebo do soudní úschovy. Ode dne zániku smlouvy peněžní prostředky neúročí, což vyplývá ze skutečnosti, že smluvní vztah zanikl. Peněžní prostředky zůstanou uloženy do doby, kdy se pohledávka na jejich vyplacení promlčí.³⁵ Majitel účtu je ze zákona povinen vrátit bance platební karty a šeky, které mu byly k účtu vydány.

³⁴ *Liška, P.* K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. *Právní rozhledy* 2006, č. 17, s. 617

³⁵ Úřední sdělení České národní banky č.11/2003, ze dne 27.6.2003. Výklad k vybraným ustanovením obchodního zákoníku upravujícím smlouvu o běžném účtu a smlouvu o vkladovém účtu, s. 11

9.2.3 Zrušení běžného účtu

Vypořádala-li takto banka s majitelem účtu veškeré vzájemné závazky, banka účet zruší, přičemž den zrušení je povinna majiteli písemně oznámit. Zrušením účtu se rozumí jeho vymazání z evidence banky a odpovídajícího závazku z účetních knih.

10 Pojmové vymezení smlouvy o vkladovém účtu

Hlavním účelem vkladového účtu je dlouhodobé ukládání a zhodnocování úspor klienta prostřednictvím přenechání svých peněžních prostředků bance k finančnímu využití na dobu stanovenou ve smlouvě. Termínovanost vkladu nenutí banku mít prostředky pohotově k vyplacení vzhledem k tomu, že možnost požadování okamžité výplaty majitelem je smluvně limitována. Vzhledem k obsahové podobnosti smlouvy o vkladovém účtu se smlouvou o běžném účtu je v obchodním zákoníku použito odkazu v §719b na ustanovení o běžném účtu v případě, že samostatná úprava smlouvy o vkladovém účtu nějakou náležitost neupravuje, a to i bez výslovného ujednání ve smlouvě o vkladovém účtu. Přiměřeně se tedy použije ustanovení obchodního zákoníku o povinnosti označení majitele účtu (§ 709 odst. 1), zásadách nakládání s účtem (§ 709 odst. 3), nakládání s peněžními prostředky na účtu (§ 710 odst. 2) a o vypořádání zrušeného účtu (§ 714 odst. 4). V případě smrti majitele vkladového účtu se ustanovení § 715a obch. zák. použije obdobně jako u smlouvy o běžném účtu, jak vyplývá z kogentního ustanovení § 719a obch. zák.

10.1 Podstatné části smlouvy

Smlouva o vkladu je vymezena tzv. podstatnými částmi. Podle základního ustanovení smlouvy o vkladovém účtu v § 716 odst.1 obch. zák., které je kogentní, se banka zavazuje zřídit pro jeho majitele od určité doby, která většinou bude shodná

s uzavřením smlouvy, ale není vyloučena pozdější, v určité měně účet a platit z takto uložených peněžních prostředků na účtu úroky. Neupravení požadovaných náležitostí by mělo za následek absolutní neplatnost smlouvy.

Naproti tomu se majitel účtu zavazuje vložit na účet peněžní prostředky a přenechat jejich využití bance na dobu určitou nebo neurčitou, s předem stanovenou výpovědní lhůtou. Minimální výši prostředků, které se majitel zavazuje na účet vložit, nestanoví obchodní zákoník, ale měla by být upravena ve smlouvě. Mezi podstatné části smlouvy, ačkoli je obchodní zákoník výslovně neuvádí, patří přesné označení smluvních stran (což vyplývá s přiměřeného použití ustanovení smlouvy o běžném účtu) a dohoda smluvních stran o době, na kterou se smlouva o vkladovém účtu uzavírá, případně stanovení výpovědní lhůty. Obchodní zákoník již u smlouvy o vkladovém účtu uzavřené na dobu určitou podpůrnou výpovědní lhůtu nestanoví. Vzhledem ke znění § 716 odst. 1 obch. zák. není možné aplikovat ani výpovědní lhůtu tříměsíční podle § 582 odst. 1 obč. zák.³⁶

Podstatnou částí této smlouvy, kterou se odlišuje od smlouvy o běžném účtu, je ponechání využití peněžních prostředků bance s omezenou možností nakládání s nimi ze strany majitele účtu, což souvisí s jejich vyšším úročením. Úročení se v praxi zvyšuje úměrně době, na niž je smlouva uzavřena, a délce výpovědní lhůty.³⁷ Naopak podstatnou náležitostí

³⁶ *Plíva, S.* Smlouva o vkladovém účtu. *Právo a podnikání* 2005, č. 2, s. 3.

³⁷ *Marek, K.* Nově úprava smlouvy o vkladovém účtu. *Právní zpravodaj: časopis pro právo a podnikání*, 2002, č. 1, s. 6

smlouvy není závazek banky provádět platební styk, čímž jednoznačně odlišuje účet vkladový od účtu běžného.

10.1.1 Písemná forma

Pro platné uzavření smlouvy o vkladovém účtu se vyžaduje její uzavření v písemné formě, což se týká nejen jejích podstatných částí, ale také dalších náležitostí. Pro zachování písemné formy platí stejné podmínky jako pro smlouvu o běžném účtu (viz kapitola 3.1.1).

10.2 Další náležitosti smlouvy

Kromě podstatných částí uvedených v § 716 obch. zák. jako základní ustanovení, může smlouva o vkladovém účtu obsahovat ještě další náležitosti uvedené v § 716a obch. zák., jejichž upravení ve smlouvě sleduje stejné cíle jako náležitosti upravené v § 709 odst. 2 obch. zák. stanovené pro smlouvu o běžném účtu (blíže upraveno v kapitole 4.3).

Ustanovení neobsahuje záměrně oprávnění banky účtovat si úplatu za služby spojené s vedením vkladového účtu a započítat si takovou pohledávku na peněžní prostředky na účtu. Úmyslem zákonodárce bylo zřizování a vedení vkladového účtu nezpoptatňovat. Tato myšlenka vychází z vžitě bankovní uzance nezpoptatňovat vklady, neboť banka může ceny služeb zohlednit ve výši úrokové sazby. Obchodní zákoník zpoptatnění nezakazuje; oprávnění banky účtovat si úplatu však musí být výslovně sjednáno ve smlouvě o

vkladovém účtu.³⁸ Stejný názor ohledně práva banky na úplatu za poskytované služby zastává Plíva ve svém článku³⁹: ...má banka právo na úplatu nikoliv ze zákona, ale pouze za podmínky, že to bylo ve smlouvě o vkladovém účtu (včetně bankovních podmínek, určují-li obsah smlouvy - § 273 obch. zák.) dojednáno. Pouze z přiměřeného použití ustanovení o smlouvě o běžném účtu pro smlouvu o vkladovém účtu nelze takové právo vyvozovat.

Na nakládání s účtem se použijí na základě odkazu v § 719a obch. zák. přiměřeně ustanovení o smlouvě o běžném účtu, zejména §709 odst. 3 a 4 obch. zák.

10.2.1 Osoby oprávněné k nakládání s peněžními prostředky na účtu

Mezi další náležitosti patří určení osob oprávněných nakládat s peněžními prostředky na účtu, přestože v případě vkladového účtu se nejedná o provádění platebního styku, jako u smlouvy o běžném účtu (§ 708 odst. 1 a § 710 odst. 1 obch. zák.). V tomto případě budou osoby oprávněné pouze k převádění peněžních prostředků na účtu nebo k jejich výběru v hotovosti. Přiměřeně se použije ustanovení § 710 odst. 2 obch. zák.

³⁸ Úřední sdělení České národní banky č.11/2003, ze dne 27.6.2003. Výklad k vybraným ustanovením obchodního zákoníku upravujícím smlouvu o běžném účtu a smlouvu o vkladovém účtu, s. 13

³⁹ Plíva, S. Smlouva o vkladovém účtu. Právo a podnikání 2005, č. 2, s. 3

10.2.2 Úroky

Dále by ve smlouvě měla být upravena otázka týkající se úrokové sazby a splatnosti úroků, které banka platí majiteli účtu ze zůstatku peněžních prostředků na účtu. Pro stanovení výše nebo způsobu stanovení výše úrokové sazby ve smlouvě o vkladovém účtu se použijí stejné zásady jako u smlouvy o běžném účtu § 709 odst. 2 písm. b) obch. zák. Smlouva by měla též upravit lhůty k oznamování pohybů na účtu, na jejichž úpravu se použije § 709 odst. 2 písm. c) obch. zák.

Úročení peněžních prostředků na účtu je jedním z pojmových znaků smlouvy o vkladovém účtu, proto je také ustanovení § 718 odst. 1 obch. zák., které obsahuje zásady úročení, jako jediné označeno za kogentní. V souladu s § 716a písm. b) obch. zák. se předpokládá, že výše úrokové sazby nebo způsob jejího stanovení jsou uvedeny ve smlouvě o vkladovém účtu. Na rozdíl od smlouvy o běžném účtu ve smlouvě nelze sjednat, že úroky majiteli nebudou placeny (tzv. nulový úrok). Pokud smlouva nestanoví výši úrokové sazby nebo způsob jejího určení, platí podpůrně ustanovení obchodního zákoníku., že úroková sazba činí polovinu lombardní sazby stanovené Českou národní bankou ke dni, ke kterému se úroky připisují k zůstatku na účtu. Lombardní sazba představuje horní mez pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb na peněžním trhu. Aktuálně je určena sdělením České národní banky č. 18/2006 ze dne 27.10.2006 ve výši 3,5%.

Splatnost úroků obchodní zákoník stanoví odlišně s ohledem

na dobu uložení peněžních prostředků nebo předčasný výběr, a to pro případ, že by nebyla upravena ve smlouvě. U peněžních prostředků uložených na dobu kratší než jeden rok jsou úroky splatné po uplynutí lhůty, po kterou jsou peněžní prostředky na účtu vázány, nebo po účinnosti výpovědi. Při sjednání smlouvy (tj. uložení peněžních prostředků) na dobu neurčitou jsou úroky splatné nejpozději koncem každého kalendářního roku (§ 718 odst. 2 obch. zák.). Pokud smlouva byla sjednána na dobu delší jednoho roku, musí banka úroky vyplatit po uplynutí kalendářního roku za předpokladu, že o to majitel účtu požádá (§ 718 odst. 3 obch. zák.). Úroky z peněžních prostředků na účtu náleží majiteli účtu ode dne, k němuž byly ve prospěch jeho účtu připsány, do dne, kdy byly z účtu odepsány nebo vyplaceny (§ 718 odst. 4 obch. zák.).

10.2.3 Nakládání s peněžními prostředky na účtu před uplynutím stanovené doby

Další pravidelnou součástí smlouvy bývá ujednání, za jakých podmínek může majitel účtu nakládat s prostředky na účtu před uplynutím doby určené ve smlouvě na dobu určitou (tzv. termínované smlouvy) nebo před uplynutím výpovědní lhůty u smluv na dobu neurčitou, což podrobněji upravuje § 717 obch. zák. V tomto případě poskytuje zákon smluvním stranám dvě možnosti.

Ve smlouvě o vkladovém účtu lze stanovit, že majitel účtu není oprávněn nakládat s peněžními prostředky na účtu (například je předčasně vybrat nebo převést na jiný účet) před uplynutím stanovené doby. Pokud toto není ve smlouvě

výslovně stanoveno, nebo smlouva tuto náležitost vůbec neupravuje, platí že je smlouva uzavřena s tzv. relativně pevným vkladem, kdy majitel může předčasně nakládat s vkladem případně s jeho částí (u smlouvy na dobu neurčitou, § 717 odst. 4 obch. zák.). Jestliže však majitel účtu s peněžními prostředky na účtu nakládá před dobou určenou ve smlouvě nebo, pokud není tato doba ve smlouvě určena, před uplynutím výpovědní lhůty, nárok na úroky zaniká nebo se snížá způsobem stanoveným ve smlouvě o vkladovém účtu. Ztráta úroků znamená pro majitele nepochybně určitou finanční ztrátu, proto lze s bankou ve smlouvě dohodnout, že se úroky pouze určitým stanoveným způsobem snížá. Účinky zániku nebo snížení nároku na úroky se týkají pouze úroků z částky, u níž nebyla dodržena výpovědní lhůta (§ 717 odst. 1 a 2 obch. zák.). Vypovědět pouze část vkladu je možné u smlouvy uzavřené na dobu neurčitou.

Majitel účtu se může s bankou dohodnout, že doba určená ve smlouvě o vkladovém účtu se opakovaně prodlužuje (§ 717 odst. 3 obch. zák.). Toto ustanovení umožňuje bankám automatické obnovování termínovaného vkladu za podmínek stanovených ve smlouvě o vkladovém účtu.

Tato smlouva o revolvingovém vkladu se považuje za smlouvu uzavřenou na dobu určitou s pevnou úrokovou sazbou, období obnovy vkladu je předem sjednáno. Z povahy smlouvy vyplývá, že výpověď smlouvy v průběhu trvání vkladu nepřipadá v úvahu. Majitel účtu má možnost předčasného výběru vkladu za dohodnutých sankčních podmínek. Obě smluvní strany mohou po ukončení

sjednaného období vyloučit automatickou obnovu smlouvy a tím i ukončit platnost smlouvy. Pro úročení a jeho změny platí stejné principy jako u smlouvy o běžném účtu (jak je uvedeno ve výkladu k § 716a).⁴⁰

10.3 Důsledky smrti majitele účtu

Pro případ smrti majitele účtu se na základě kogentního ustanovení § 719a obch. zák. použije obdobně ustanovení upravující tuto problematiku pro smlouvu o běžném účtu (§ 715a obch. zák.). V případě smrti majitele vkladového účtu smlouva o vkladovém účtu nezaniká a banka má povinnost pokračovat v přijímání peněžních prostředků na účet a v provádění příkazů, které jí dal majitel účtu před svou smrtí a nestanovil, že po jeho smrti nemají být prováděny. Nadále jsou oprávněny disponovat s prostředky na účtu zmocněné osoby, pokud jim udělená plná moc nebyla omezena jen na dobu života majitele účtu. Pokud byl po smrti majitele účtu ustanoven správce dědictví, stává se nositelem jeho práv a povinností z vkladového účtu.

10.4 Zánik smlouvy o vkladovém účtu

Pokud byla smlouva sjednána s určitou výpovědní lhůtou a majitel účtu nemůže před uplynutím takto sjednané lhůty s prostředky na účtu nakládat, pak nemůže smlouvu ani vypovědět. Taková smlouva zaniká uplynutím dohodnuté lhůty, pokud není automaticky prodloužena (§ 717 odst. 3

⁴⁰ Úřední sdělení České národní banky č 11/2003, ze dne 27.6.2003 Výklad k vybraným ustanovením obchodního zákoníku upravujícím smlouvu o běžném účtu a smlouvu o vkladovém účtu, s. 13

obch. zák.). Jak uvádí Plíva ve svém článku⁴¹: patrně bance ani majiteli ze zákona nenáleží právo vypovědět smlouvu uzavřenou na dobu určitou. Smluvní strany si však mohou ve smlouvě sjednat jinou úpravu. Naopak pokud byla smlouva sjednána na dobu neurčitou, musí být sjednána také výpovědní lhůta, pokud smlouva nestanoví něco jiného. Takovou smlouvu lze vypovědět ze strany majitele účtu i banky.

Po zániku smlouvy nebo pokud majitel předčasně naložil s prostředky na účtu, je banka povinna vyplatit nebo převést uvolněné peněžní prostředky na základě pokynů majitele účtu jemu nebo oprávněným osobám.

⁴¹ Plíva, S. Smlouva o vkladovém účtu. Právo a podnikání 2005, č. 2, s. 3

11 Smlouva o vkladu podle občanského zákoníku a její odlišení od smluv o běžném a vkladovém účtu

Z důvodu srovnání a odlišení smluv o účtech podle obchodního zákoníku a smlouvy o vkladu podle občanského zákoníku, je dále krátce pojednáno o hlavních aspektech smlouvy o vkladu.

11.1 Obecné pojmové vymezení

Příslušná ustanovení upravující tento smluvní typ obsahuje občanský zákoník v § 778 až 787. Smlouva o vkladu vzniká mezi fyzickou nebo právnickou osobou (vkladatelem) a peněžním ústavem složením vkladu u peněžního ústavu a jeho přijetím, jak je obsaženo v § 778 obč. zák. Na rozdíl od smlouvy o běžném účtu, kterou upravuje obchodní zákoník, má smlouva o vkladu upravena zákoníkem občanským reálnou povahu, což znamená, že k platnému vzniku smlouvy je potřeba právě složení vkladu na účet peněžního ústavu. Tento musí být přijat a následně musí být potvrzeno jeho přijetí vydáním vkladní knížky, vkladního listu nebo jinak. Takto je obecně vymezena smlouva o vkladu a dále tento pojem upravují následující ustanovení zákona, včetně úpravy jednotlivých druhů této smlouvy. Vklady na vkladních knížkách, vklady na vkladních listech a jiné formy vkladů. Smlouva o vkladu je smlouvou jednostranně zavazující, obsahuje pouze práva vkladatele a žádné jeho povinnosti.

11.1.1 Pojem vkladu

Podle § 778 obč. zák. vzniká smlouva složením vkladu a jeho přijetím. Pojem vkladu ale občanský zákoník nedefinuje. Definici obsahuje již zmíněný zákon o bankách, který definuje vklad jako svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli na jejich výplatu. Tuto definici však lze aplikovat pouze pro účely tohoto zákona. Z úpravy v občanském zákoníku lze dovodit, že se jím rozumí peněžní prostředky předané peněžnímu ústavu.⁴² K tomu, aby mohlo být s vkladem nakládáno se vyžaduje předložení dokladu, který osvědčuje existenci vkladu a oprávnění s vkladem nakládat (§ 783 odst. 1 obč. zák.).

11.2 Obsah a uzavření smlouvy

Smlouvu o vkladu řadíme mezi smlouvy reálné a mezi tzv. absolutní neobchody, proto se řídí její uzavření a vztahy z ní vyplývající pouze občanským zákoníkem, a to i v případě, že vkladatelem je podnikatel. Naopak smlouvy o účtech podle obchodního zákoníku jsou tzv. absolutními obchody a jejich použití se bude řídit obch. zák. i v případech, kdy stranami nebudou podnikatelé.

⁴² Liška, P. in Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 10. jubilejní vydání. Praha: C.H. Beck, 2006, s. 1355

11.2.1 Smluvní strany

Smluvními stranami jsou vkladatel, kterým může být jak osoba fyzická, tak i právnická, a příjemce vkladu, kterým může být pouze peněžní ústav. Za peněžní ústav se považuje banka, vymezená zákonem o bankách (blíže viz kapitola 4.1).

Základním oprávněním vkladatele je právo s vkladem nakládat. Podrobněji je toto oprávnění rozvedeno v prováděcí vyhlášce k obč. zák. č. 47/1964 Sb., v platném znění, a v § 783 obč. zák. Vkladatel je především oprávněn vložené peněžní prostředky na základě předložení příslušné listiny vybrat. Zároveň tím vzniká peněžnímu ústavu povinnost peněžní prostředky vkladateli vydat, a to bez zbytečného odkladu poté, co byl vkladatelem požádán, nejpozději však následující den (§ 563 obč. zák.). Nakládat s vkladem je za určitých zákonem stanovených podmínek umožněno i jiným osobám než vkladateli (§ 780 odst. 1 obč. zák.).

Jednou z podstatných náležitostí smlouvy o vkladu je určení výše vkladu a jeho druhu. Vklad je obvykle veden v české měně, ale peněžní ústav může přijímat i měny cizí, pokud k tomu má oprávnění. Uzavírání smlouvy o vkladu se řídí obecnými ustanoveními občanského zákoníku o uzavírání smluv, takže spočívá v zásadě na smluvní volnosti. Peněžní ústav tedy není povinen smlouvu uzavřít a vklad přijmout.⁴³ Strany se na obsahu smlouvy mohou v zásadě dohodnout, pokud smlouva obsahuje všechna ustanovení vyplývající

⁴³ *Liška, P.* in Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol. *Občanský zákoník. Komentář. 10. jubilejní vydání.* Praha: C.H. Beck, 2006, s. 1356

z kogentních ustanovení občanského zákoníku, ale i dalších zákonů, např. zákona o bankách, a zároveň její obsah takovým ustanovením neodporuje.

11.2.2 Úroky z vkladů

V souladu s ustanovením § 779 obč. zák. má vkladatel přímo za zákona právo na úroky nebo jiné majetkové výhody, a to i tehdy, když smlouva o vkladu takové ujednání neobsahuje. Toto ustanovení je dispozitivní povahy, proto si strany mohou ve smlouvě dohodnout něco jiného. Jinak úroky nebo jiné majetkové výhody, resp. jejich výši stanoví peněžní ústav v souladu s opatřením podle zvláštních předpisů. Takovým zvláštním předpisem, na který je odkázáno je tehdy platný zákon o bankách a spořitelnách č. 158/1989 Sb., který ve svém § 11 odst. 2 umožňuje Státní bance Československé stanovení úrokových sazeb. Pojem úroku lze definovat jako určitý procentní podíl z peněžních prostředků vložených majitelem vkladu. Za jiné majetkové hodnoty jsou pak považovány různé formy výher nebo prémie.

11.3 Vklady na vkladních knížkách

Přijetí vkladu potvrdí peněžní ústav vkladní knížkou, z které musí být zřejmá výše vkladu, průběžně zaznamenávané změny a konečný stav výše vkladu (§ 781 odst. 1 obč. zák.). Do vkladní knížky jsou zapisovány uskutečněné výběry a vklady peněžních prostředků, a to bezprostředně při jejich uskutečnění, připsané úroky, výhry nebo jiné majetkové

hodnoty jsou do vkladní knížky potvrzeny při jejím nejbližším předložení. Další náležitosti, které musí vkladní knížka obsahovat vyplývají obecně z požadavku určitosti právního úkonu (§ 37 obč. zák.) a z výše zmíněné prováděcí vyhlášky č. 47/1964 Sb.

Vkladní knížka může být vystavena pouze na jméno (§ 782 obč. zák.) a takto musí být výslovně označena. V souladu s právem Evropských společenství byly novelou občanského zákoníku č. 367/2000 Sb. zrušeny anonymní vklady. U vkladních knížek na jméno je s vkladem oprávněna nakládat pouze ta osoba, která je ve vkladní knížce označena jako vkladatel, nebo její zástupce, u cestovních vkladních knížek pak každý, kdo předloží tuto knížku a průkazní lístek (§ 783 odst. 2 obč. zák.) za podmínek dohodnutých mezi peněžním ústavem a vkladatelem. V současnosti tyto cestovní vkladní knížky už nejsou vystavovány.

Bez předložení vkladní knížky v případě, že byla ztracena nebo zničena, může být s vkladem nakládáno pouze pokud byla tato knížka umořena (§ 784 odst. 1 obč. zák.). Umořovací řízení je zahájeno prohlášením obvykle majitele vkladu, případně osoby, která má na umoření vkladu právní zájem o tom, že vkladní knížka byla ztracena nebo zničena. Toto řízení provádí peněžní ústav, u kterého je vklad veden. Skončením umořovacího řízení se dosavadní vkladní knížka stává neplatnou a je vydána knížka nová nebo vyplacen celý vklad (§ 784 odst. 2 obč. zák.). Pokud nebylo s vkladem nakládáno déle než dvacet let, vklad se přímo ze zákona ruší

(§ 785 obč. zák.) a od jeho zrušení počíná běžet tříletá promlčecí lhůta k jeho vyplacení (§ 101 obč. zák.).

11.4 Vkladní listy a jiné formy vkladů

Vkladní list je další formou listiny potvrzující uzavření smlouvy o vkladu. Jeho úprava v občanském zákoníku se omezuje pouze na ustanovení § 786 a dále odkazuje přiměřeně na použití ustanovení o vkladních knížkách. Zejména ustanovení týkající se nakládání s vkladem a umoření vkladu. Na rozdíl od vkladní knížky však může být takový vklad pouze pevný jednorázový a nelze dále jakkoli měnit jeho výši. Ustanovením § 787 obč. zák. je stranám umožněno sjednat si i jiné formy vkladu než zde uvedené. Formou by ale měly odpovídat požadavku občanského zákoníku na předložení listiny při nakládání s vkladem. Pokud by tento požadavek nebyl splněn, jednalo by se pak o vklad podle obchodního zákoníku upravující smlouvy o běžném a vkladovém účtu.

12 Závěr

V této práci byly rozebrány nejdůležitější aspekty právní úpravy smlouvy o běžném účtu a smlouvy o vkladovém účtu upravené obchodním zákoníkem. Z důvodu poukázání na odlišnosti od této úpravy bylo ještě stručně pojednáno o smlouvě o vkladu podle občanského zákoníku.

S ohledem na vše výše popsané se domnívám, že právní úprava smluv o běžném a vkladovém účtu obsahuje dostatečný právní rámec pro poskytování bankovních služeb.

Současná právní úprava ve spojení s úpravou spotřebitelských smluv v občanském zákoníku poskytuje dostatečný základ pro ochranu spotřebitele (klienta banky) v oblasti bankovních služeb. Podmínkou je však ochota a zároveň povinnost klientů bank starat se o svá práva (dle zásady *vigilantibus iura*) a měnit v případě nespokojenosti s kvalitou bankovních služeb své dosavadní právní vztahy. Jistý posun v chápání úlohy spotřebitelů se v současné době začíná postupně projevovat v souvislosti s prvními soudními spory klientů s bankami. V budoucnu bychom tak mohli očekávat změny v jednání bank, které mohou spočívat například ve větší informovanosti klientů a větší přehlednosti bankovních služeb.

Do té doby však praxe bank může stále přinášet situace vyznačující se nedostatkem právní jistoty obou smluvních stran. Řešením tak může být bankami často vyžadovaná změna právní úpravy. Měly by být tedy odstraněny současné

terminologické nepřesnosti, které by zákonodárce měl vymezit lépe s ohledem na pojetí podstaty běžného účtu a jeho „majitele“. Rovněž by měla být upravena možnost flexibilnějších změn sjednaných smluv, protože výše několikrát zmíněné jednostranné změny obchodních podmínek jsou z hlediska právního spornou, ovšem běžnou, praxí bank. Závěrem lze uvést, že tato nová právní úprava bude muset dostatečně určitým způsobem vymezit podmínky těchto flexibilních změn, specifikovat jejich rozsah (a odlišit tak situace, kdy bude vyžadován souhlas obou smluvních stran) a takovýmto způsobem zlepšit úroveň právní jistoty na poli bankovních služeb se současným zachováním práv spotřebitele.

Seznam použité literatury

Odborné publikace

Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 10. jubilejní vydání. Praha: C.H.Beck, 2006

Knappová, M., Švestka, J. a kol. Občanské právo hmotné, svazek II., Praha: ASPI 2006

Marek, K. Smluvní obchodní právo. Kontrakty. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006

Plíva, S. Obchodní závazkové vztahy. Praha: ASPI, a.s., 2006

Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. vydání. Praha: C.H.Beck, 2006

Články v odborných časopisech

Liška, P. K některým otázkám smlouvy o běžném účtu podle obchodního zákoníku. Právní rozhledy 2006, číslo 17

Liška, P. Některé právní aspekty ochrany spotřebitele ve smlouvě o běžném účtu. Právní rozhledy 2007, číslo 3

Marek, K. Smlouvy bankovních služeb. Právo a podnikání 2000, číslo 7-8

Marek, K. Nově úprava smlouvy o vkladovém účtu. Právní zpravodaj: časopis pro právo a podnikání 2002, číslo 1

Plíva, S. Obchodní smlouvy. Právní fórum 2006, číslo 3

Plíva, S. Smlouva o běžném účtu. Právo a podnikání 2004, číslo 7-8

Plíva, S. Smlouva o vkladovém účtu. Právo a podnikání 2005, číslo 2

Tomsa, M. Smlouva o běžném účtu – ujednání o úrocích a o úplatách. Obchodní právo 2003, číslo 12

PŘÍLOHY

**VŠEOBECNÉ OBCHODNÍ PODMÍNKY
ČESKÉ SPORITELNY, a.s.****ÚVODNÍ USTANOVENÍ****1. Obecné zásady**

Tyto Všeobecné obchodní podmínky České spořitelny, a.s. (dále jen VOP) vydává Česká spořitelna, a.s. (dále jen Banka) v souladu s právními předpisy*(1). Tyto VOP stanovují základní pravidla, která se uplatní pro veškeré vztahy vznikající mezi Bankou a Klientem na základě smluv uzavřených v souvislosti s poskytováním Bankovních obchodů a na právní vztahy vznikající v souvislosti s jednáním mezi Bankou a Klientem, jehož cílem je uzavření takové smlouvy. Tyto VOP se nevztahují na vklady na vkladních knížkách, vkladní listy a jiné formy vkladů, na něž se přiměřeně vztahují ustanovení právních předpisů*(2) o vkladních knížkách a vkladních listech.

2. Nedílná součást smlouvy

VOP tvoří nedílnou součást kterékoliv smlouvy či jiných ujednání mezi Bankou a Klientem uzavřených v souvislosti s příslušným Bankovním obchodem za předpokladu, že na ně taková smlouva či ujednání odkazuje a VOP jsou ke smlouvě přiloženy, resp. jsou Klientovi známy. Kromě VOP se Bankovní obchody mohou řídit i Speciálními obchodními podmínkami vydanými Bankou pro jednotlivé druhy produktů a služeb. Obsahuje-li příslušná smlouva nebo Speciální obchodní podmínky úpravu odlišnou od VOP, má tato úprava přednost před úpravou VOP. Obdobně platí, že obsahují-li ustanovení Zvláštní části těchto VOP úpravu odlišnou od ustanovení obsažených v Obecné části, resp. v Úvodních ustanoveních těchto VOP, mají pro vztahy týkající se produktů a služeb uvedených ve Zvláštní části přednost ustanovení Zvláštní části.

3. Právo na změnu VOP

V zájmu zlepšení kvality služeb poskytovaných Klientovi, v návaznosti na vývoj právního prostředí a také s ohledem na obchodní politiku Banky je Banka oprávněna změnit nebo upravit tyto VOP. Banka je v takovém případě povinna Klienta upozornit na tyto změny vhodným způsobem a v dostatečném časovém předstihu. Banka také musí upozornit Klienta na datum účinnosti nového, resp. upraveného znění VOP a v dostatečném časovém předstihu před účinností změny zpřístupnit nové, resp. upravené, znění VOP ve veřejných prostorách svých Obchodních míst a na Domovské stránce Banky. Pokud Klient do patnácti (15) dnů přede dnem účinnosti změny VOP písemně nevyjádří svůj nesouhlas s takovou změnou, považuje se taková změna za Klientem odsouhlasenou a je vůči němu účinná dnem účinnosti změny VOP.

4. Definice pojmů

Základní pojmy užívané v těchto VOP jsou z důvodu snazší orientace v textu uvedeny s velkým počátečním písmenem a jejich význam je vysvětlen v bodě 35 Vymezení pojmů. V tomto bodě VOP jsou vysvětleny i další použité termíny.

OBECNÁ ČÁST**5. Prokazování totožnosti, oprávnění, zastupování****5.1 Prokazování totožnosti**

Klient je před uzavřením jakéhokoli Bankovního obchodu s Bankou a kdykoli o to Banka během trvání takového Bankovního obchodu požádá povinen poskytnout Banke doklad o svém založení a právní existenci, popř. z důvodů zřetele hodných údaje či informace o důvodech svého vzniku (je-li právnickou osobou) nebo prokázat svou totožnost (je-li fyzickou osobou), a to způsobem pro Banku uspokojivým.

U právnických osob Banka zpravidla uznává jako doklad o právní existenci originální výpis z obchodního rejstříku, který není starší než třicet (30) dnů, úředně ověřenou kopii takového výpisu nebo jiné obdobné osvědčení o zápisu do příslušného veřejného rejstříku. Pokud dojde ke změnám v údajích o Klientovi

a tyto dosud nejsou zapsány v příslušném veřejném rejstříku, je Banka oprávněna uznat tuto skutečnost za prokázanou i na základě úředně ověřeného dokladu prokazujícího tyto změny.

U zahraniční právnické osoby se použije výše uvedené ustanovení obdobně. Zahraniční právnická osoba je povinna předložit doklady o právní existenci vystavené v souladu s právním řádem země, v níž byla právnická osoba zřízena, opatřené verifikační doložkou (viz bod 9.3 VOP) a s úředně ověřeným překladem. Podniká-li taková osoba na území České republiky, doloží současně i výpis z obchodního rejstříku České republiky. Pokud nepodniká, je Banka oprávněna požadovat v tomto smyslu prohlášení od zahraniční osoby.

Jde-li o uzavření Bankovního obchodu s právnickou osobou již založenou, avšak dosud nezapsanou do obchodního rejstříku, předkládá osoba jednající jménem takové právnické osoby Bance doklady o založení právnické osoby a další doklady, které si Banka vyžádá. Osoba jednající jménem Klienta je povinna náležitě prokázat své oprávnění k tomuto jednání.

U fyzických osob Banka zpravidla uznává jako doklad totožnosti Klienta platný průkaz totožnosti (zejména občanský průkaz nebo u cizinců cestovní pas). U fyzické osoby jednající za právnickou osobu nebo jejím jménem se prokazuje totožnost stejným způsobem jako u Klienta - fyzické osoby. Fyzická osoba - podnikatel předkládá jako další doklad listinu osvědčující její oprávnění k podnikání nebo výpis z obchodního rejstříku, a to za stejných podmínek jako právnické osoby.

5.2 Povinné prokazování totožnosti

Banka je povinna identifikovat Klienta Bankovního obchodu a požadovat prokazování totožnosti Klienta nebo osob jednajících jeho jménem v případech, kdy jí taková povinnost vyplývá z obecně závazných právních předpisů. Banka vede evidenci takto získaných údajů v rozsahu stanoveném obecně závaznými právními předpisy. Banka je oprávněna požadovat sdělení adresy a čísla telefonu, faxu či jiných prostředků pro elektronickou výměnu dat Klienta.

5.2.1 Využití rodného čísla

Pro potřeby plnění zákonné povinnosti Banky ve vztahu k orgánům státní správy a dalším subjektům oprávněným k požadování informací od Banky*(3) a pro zajištění nezaměnitelné identifikace Klienta při realizaci Bankovních obchodů Banka vyžaduje údaj o rodném čísle Klienta.

Poskytnutím rodného čísla Bance v souvislosti s Bankovními obchody Klient vyjadřuje Bance svůj výslovný souhlas s využíváním svého rodného čísla ve smyslu platné právní úpravy*(4) pro účely jeho jednoznačné a nezaměnitelné identifikace (poskytnutím se rozumí uvedení rodného čísla v žádosti o uzavření obchodu, v uzavřené smlouvě nebo na jiném obdobném Klientem podepsaném dokumentu).

Banka se zavazuje využívat rodné číslo Klienta výhradně pro identifikační účely a při nakládání s rodným číslem plnit a dodržovat veškeré povinnosti stanovené platnou právní úpravou.

5.3 Jednání Klienta

Klient jedná a ve vztahu k Bance činí právní úkony sám nebo za něho jedná zástupce (pro účely VOP Oprávněná osoba viz bod 5.7 VOP).

5.4 Omezení způsobilosti k právním úkonům

Při právních úkonech ve vztahu k Bance je třeba, aby Klienta - fyzickou osobu s omezenou způsobilostí k právním úkonům nebo bez této způsobilosti zastupoval zákonný zástupce nebo řádně ustanovený opatrovník. Banka však není povinna ověřovat rozsah oprávnění zákonného zástupce nebo opatrovníka.

5.5 Osoby neschopné číst nebo psát

Klient - fyzická osoba, který není schopen číst nebo psát, provádí písemný právní úkon ve vztahu k Bance formou úředního zápisu. Úřední zápis se nevyžaduje, pokud má takový Klient schopnost seznámit se s obsahem právního úkonu s pomocí přístrojů nebo speciálních pomůcek nebo prostřednictvím jiné osoby, kterou si zvolí, a pokud je schopen listinu vlastnoručně podepsat.

5.6 Plná moc

Plná moc udělená Klientem zmocněnci musí být písemná, dostatečně určitá a podepsána osobně Klientem, popř. splňovat podmínky stanovené právním předpisem*(5). Podpis Klienta musí být ověřen úředně nebo jiným pro Banku obvyklým způsobem (např. pracovníkem Banky při projednávání Bankovního obchodu, viz rovněž bod 9 Komunikace s Bankou). Banka může pro ochranu zájmů Klienta požadovat, aby zmocněnec prokázal svoji totožnost způsobem uvedeným výše. Klient Bance bezodkladně oznámí jakoukoli změnu či zánik plné moci.

5.7 Oprávněná osoba

Oprávněná osoba je osoba, která je oprávněna jednat za Klienta s Bankou v rozsahu stanoveném Klientem na základě plné moci (Podpisový vzor, zvláštní plná moc), právním předpisem či rozhodnutím

příslušného orgánu (zákonný zástupce, opatrovník). Za Oprávněnou osobu ve smyslu tohoto bodu se nepovažuje osoba, která Bance pouze doručuje příkaz vyplněný a podepsaný Oprávněnou osobou.

5.8 Podpisový vzor a ověřování podpisů

5.8.1 Podpisový vzor

Podpisový vzor je pro účely Bankovních obchodů zvláštním druhem plné moci, na kterém může Klient tam, kde to Banka připouští, určit osoby, které jsou oprávněny za něho jednat ve vztahu k Bance v rozsahu stanoveném v Podpisovém vzoru. Vedle těchto osob může Klient uvést na Podpisovém vzoru i svoji osobu. Banka může vymezit úkony, ke kterým nemůže Klient udělit zmocnění na Podpisovém vzoru, ale je zapotřebí zvláštní plné moci. Oprávněná osoba obvykle provádí svůj vzorový podpis na Podpisovém vzoru v přítomnosti pověřeného zaměstnance Banky, popř. se souhlasem Banky může Oprávněná osoba provést vzorový podpis i mimo Obchodní místo Banky. V tomto případě však Klient zajistí úřední ověření podpisu Oprávněné osoby. Nebude-li dohodnuto jinak, může Klient určit další Oprávněnou osobu nebo naopak může oprávnění Oprávněné osoby zrušit, a to tak, že podle pravidel popsaných v tomto bodě VOP vyhotoví a předloží Bance nový Podpisový vzor. Jakákoliv změna Oprávněné osoby se stává účinnou a pro Banku závaznou prvním Obchodním dnem bezprostředně následujícím po dni doručení nového Podpisového vzoru Obchodnímu místu Banky, které spravuje příslušný obchodní vztah s Klientem, nebude-li dohodnuto jinak. Klient seznámí každou Oprávněnou osobu s ustanoveními VOP.

Vzorový podpis slouží jako ochrana před zneužitím a Klient se zavazuje nepoužívat tento podpis při svých běžných záležitostech a učinit veškerá přijatelná opatření k jeho utajení a zabezpečení.

5.8.2 Ověřování podpisů dle Podpisového vzoru

V případě písemných dokumentů, sdělení, příkazů a dispozic přijatých od Klienta, u kterých Banka dohodla s Klientem podepisování podle vzorového podpisu uvedeného na Podpisovém vzoru, Banka ověřuje, zda se podpis na těchto dokumentech shoduje se vzorovým podpisem. Používá-li Klient podle dohody s Bankou na příkazech i razítka, nesmí otisk razítka překrývat vzorový podpis Oprávněné osoby. Banka je oprávněna odmítnout provedení příkazu, pokud podpis na příkazu neodpovídá vzorovému podpisu vedenému v evidenci Banky, otisk razítka na příkaze neodpovídá otisku, který byl Klientem určen na Podpisovém vzoru, či překrývá podpis Oprávněné osoby (viz rovněž bod 6.4 VOP).

5.9 Změna identifikačních údajů

Klient neprodleně Bance písemně oznámí změny a předloží dokumenty, popř. další informace dle vyžádání Banky, prokazující tyto změny, a to na své náklady. Jedná se o:

- a) veškeré změny v údajích poskytnutých Bance v souvislosti s jakýmkoliv Bankovním obchodem,
- b) změny ovlivňující jeho totožnost, právní postavení nebo podpisové oprávnění,
- c) jakékoli skutečnosti a změny, o kterých lze odůvodněně předpokládat, že mohou mít podstatný vliv na Bankovní obchody,
- d) jakékoli změny nebo události, o nichž se dá odůvodněně předpokládat, že by mohly nepříznivě ovlivnit schopnost Klienta plnit jeho závazky vůči Bance,
- e) skutečnosti, které by z něj činily osobu, jež má ve smyslu Zákona o bankách k Bance zvláštní vztah.

Veškeré takto oznámené změny se stávají účinnými a pro Banku závaznými k prvním Obchodnímu dni bezprostředně následujícímu po dni doručení příslušného oznámení na Obchodní místo Banky, které spravuje příslušný obchodní vztah s Klientem. Banka je povinna takto oznámené změny vyznačit ve své evidenci a nadále postupovat v souladu s těmito změnami.

6. Příkazy

6.1 Úplné příkazy

Banka je povinna provést příkazy Klienta za předpokladu, že veškeré pokyny a příkazy, které Klient uděil nebo předal Bance, byly určité, srozumitelné, úplné, správné a splňovaly ostatní podmínky stanovené právními předpisy a dohodou s Klientem. V opačném případě je Banka oprávněna provedení příkazu odmítnout. Banka není povinna ověřovat správnost, přesnost ani úplnost Klientem uvedených údajů.

6.2 Soulad příkazů s právními předpisy

Příkazy, které Klient předává Bance, musí být v souladu se všemi příslušnými právními a dalšími předpisy vztahujícími se na Klienta a příslušnou transakci. Banka není povinna příkaz provést, pokud se odůvodněně domnívá, že představuje porušení příslušných právních či jiných pro ni závazných předpisů.

6.3 Forma příkazu

Banka provádí příkazy vyhotovené na určeném nebo s Klientem dohodnutém formuláři, nosiči dat nebo schváleném komunikačním prostředku. V odůvodněných případech může Banka takový příkaz provést i tehdy, nesplní-li Klient stanovenou formu příkazu za předpokladu, že příkaz bude obsahovat náležitosti vyžadované pro daný druh příkazu.

6.4 Podepsaný příkaz

Banka je povinna provést příkaz Klienta, shoduje-li se jeho podpis se vzorovým podpisem na Podpisovém vzoru. Pokud Banka nemá vzorový podpis k dispozici nebo neshoduje-li se podpis Klienta se vzorovým podpisem, Banka takový příkaz neprovede, nebude-li prokázáno jiným způsobem, že se jedná o podpis Oprávněné osoby. Za příkaz podepsaný Klientem se považuje i takový příkaz, který Klient opatřil jiným dohodnutým a právním předpisům odpovídajícím způsobem elektronické identifikace.

6.5 Ochrana finančního trhu

Pokud má Banka i přes vysvětlení Klienta důvodné podezření, že poskytnutím služby na základě pokynu Klienta může být narušena průhlednost finančního trhu, Banka není oprávněna pokyn Klienta provést.

6.6 Oznámení o neprovedení příkazu

Nebyl-li příkaz Klienta proveden z důvodů uvedených v bodech 6.1 až 6.5 VOP nebo z důvodů uvedených v bodě 23.5 VOP (zejména pro nedostatek peněžních prostředků na Účtu Klienta), Banka o této skutečnosti Klienta vhodným způsobem vyrozumí (např. písemným oznámením, elektronickou poštou, výpisem z Účtu apod.).

6.7 Doba poskytování služeb (úřední hodiny)

Banka poskytuje své služby v Obchodních dnech. Banka může s přihlédnutím k místním zvyklostem a způsobu poskytovaných služeb stanovit některé další dny, ve kterých nebude poskytovat své služby nebo naopak bude své služby poskytovat nad rámec běžně stanovené doby. O takových dalších dnech bude Banka Klienty informovat v dostatečném předstihu formou oznámení ve svých Obchodních místech. Za datum přijetí příkazu ze strany Banky bude považováno datum uvedené na příslušném otisku razítka Banky nebo datum přijetí příkazu provedeného prostřednictvím některé ze služeb přímého bankovníctví, ale v případě, že Banka obdrží takový příkaz po skončení svých úředních hodin nebo v den, který není Obchodním dnem, bude se za datum obdržení příkazu považovat nejbližší následující Obchodní den. Případně-li den plnění Banky ve prospěch Klienta na den, kdy Banka neposkytuje služby, je dnem plnění nejbližší následující Obchodní den s tím, že splatný nevyplacený výnos Banka již neúročí.

6.8 Přiměřená lhůta

Banka je povinna provést příkaz Klienta v závislosti na charakteru a složitosti příkazu a v souladu s příslušnými právními předpisy nebo obecnými obchodními zvyklostmi v přiměřené lhůtě. Při provádění příkazu je Banka, s přihlédnutím k provozním podmínkám, povinná dbát, aby byly šetřeny zájmy Klienta. Banka je povinna Klienta o provedení jeho příkazů informovat dohodnutým způsobem.

6.9 Rušení a změny příkazů

Banka není oprávněna zrušit ani změnit příkaz, který jí byl již doručen, nedohodne-li se s Klientem jinak. Pokud Banka souhlasí se změnou, popř. se zrušením již doručeného příkazu, je oprávněna účtovat Klientovi veškeré náklady, které jí v souvislosti s tím vznikly.

6.10 Mimořádné opatření

Banka může, popř. je oprávněna, z důvodů provozně technických nebo jiných, zvláštního zřetele hodných, odmítnout či neprovést příkaz Klienta. Banka je však povinna o takovém opatření předem Klienta vhodným způsobem informovat a v maximální možné míře šetřit zájmy Klienta.

7. Započtení

7.1 Započtení

Pokud Klient včas a řádně neuhradil své závazky vůči Banke, je Banka oprávněna kdykoli započíst jakékoliv své splatné peněžité pohledávky za Klientem z Bankovních obchodů nebo z jiných smluv či dohod mezi ním a Bankou uzavřených (včetně promlčených pohledávek), proti jakýmkoliv peněžitým pohledávkám Klienta za Bankou bez ohledu na to, zda jsou tyto pohledávky splatné či nikoliv, a dále bez ohledu na jejich měnu a právní vztah, ze kterého vyplývají. Započtení je možné i proti nesplatné pohledávce z Účtu s tím, že případnou úhradu za předčasnou splatnost nese Klient.

Klient výslovně prohlašuje a souhlasí s tím, že Banka je oprávněna započíst své splatné, Klientem řádně a včas neuhrazené, peněžité pohledávky z jakýchkoli Bankovních obchodů mezi Bankou a Klientem nebo z jiných smluv či dohod mezi ním a Bankou uzavřených vůči pohledávkám Klienta z kteréhokoliv Účtu Klienta vedeného Bankou.

Banka a Klient mohou ve smlouvě o příslušném Bankovním obchodu s ohledem na jeho účel započtení pohledávky Banky proti peněžité pohledávce Klienta za Bankou vyloučit.

7.2 Inkasní oprávnění Banky

Pokud se Klient zavázal provést v souvislosti s Bankovními obchody nebo s jinými smlouvami či dohodami mezi ním a Bankou uzavřenými jakoukoliv platbu ve prospěch Banky a neprovedl-li ji řádně a včas, je Banka oprávněna takovou platbu zúčtovat vůči kterémukoliv Účtu Klienta a použít peněžní

prostředky evidované na takovém Účtu na úhradu svých splatných pohledávek za Klientem. Banka je povinna o takovém kroku Klienta vyrozumět.

7.3 Úrok z prodlení

Je-li Klient v prodlení se splacením jakéhokoliv peněžitého závazku vůči Bance vyplývajícího z Bankovního obchodu, je Banka oprávněna požadovat z nezaplacené částky úroky z prodlení ve výši, která je určena ve smlouvě mezi Bankou a Klientem nebo v Oznámení. Dlužná částka se úročí úroky z prodlení denně od prvního dne prodlení včetně až do dne bezprostředně předcházejícího dni splacení dlužné částky včetně. Vedle úroku z prodlení má Banka nárok na náhradu případně vzniklé škody.

8. Zajištění

8.1 Zajištění závazku Klienta

S ohledem na charakter Bankovního obchodu je Banka oprávněna kdykoli po dobu trvání Bankovního obchodu požadovat na Klientovi poskytnutí přiměřeného zajištění nebo doplnění zajištění jeho jakýchkoli současných, budoucích i podmíněných závazků vůči Bance z takového Bankovního obchodu. Klient je povinen takové zajištění, resp. doplnění zajištění, Bance poskytnout.

8.2 Ocenění předmětu zajištění

Klient na základě vyzvání Banky opatří, bez zbytečného odkladu a na vlastní náklady, odborný odhad ceny zajištění Bankou předem odsouhlaseným znalcem.

8.3 Péče o předmět zajištění

Klient se s náležitou péčí a na vlastní náklady stará o předmět zajištění a pokud to povaha předmětu zajištění připouští, Klient předmět zajištění pojistí.

8.4 Realizace zajištění

V případě, že Klient nesplní své zajištěné závazky vůči Bance řádně a včas, je Banka oprávněna v souladu s obecně závaznými právními předpisy realizovat kterýkoli ze zajišťovacích prostředků*(6).

9. Komunikace s Bankou

9.1 Oznámení potvrzovaná písemně

Klient a Banka mohou při vzájemné komunikaci (podle individuální vzájemné, zpravidla písemné, dohody) používat telefon, poštu, osobní doručování, fax, SWIFT nebo jiné prostředky pro elektronickou výměnu dat. Banka je oprávněna požadovat, aby byla určitá sdělení (učiněná nikoli písemně) potvrzena do tří (3) pracovních dnů doručením jejich písemného originálu Obchodnímu místu Banky, které spravuje daný Bankovní obchod s Klientem. Pokud Klient toto potvrzení neprovede, je Banka oprávněna, ale není povinna, postupovat v souladu s takovým sdělením.

9.2 Záznamy a archivace komunikace s Klientem

Klient výslovně souhlasí s tím, že Banka je oprávněna zaznamenat jakoukoliv komunikaci probíhající mezi Bankou a Klientem prostřednictvím kterýchkoliv dostupných technických prostředků a archivovat veškeré tyto záznamy, jakož i kopie veškerých informací a dokumentů, které Banka obdrží od Klienta nebo třetích osob v souvislosti s jakýmkoliv Bankovním obchodem. Klient souhlasí s tím, aby Banka prováděla záznamy komunikace s Klientem i bez dalšího předchozího upozornění, že je takové opatření činěno. Tato opatření, jejichž cílem je předcházet možným nesrovnalostem, které by mohly vzniknout nepřesným pochopením či interpretací daného úkonu nebo příkazu slouží k ochraně zájmů Klienta i Banky.

9.3 Úředně ověřené dokumenty a dokumenty opatřené doložkou Apostille

Banka je oprávněna požadovat, aby byla úředně ověřena shoda jakékoli kopie originálního dokumentu předkládaného Bance s jeho originálem. V případě veškerých zahraničních dokumentů, které Klient předkládá Bance, si Banka vyhrazuje právo požadovat, aby byly tyto dokumenty opatřeny vyšším ověřením (superlegalizace) nebo doložkou Apostille (podle Haagské úmluvy o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin z roku 1961).

9.4 Ověřený překlad

Banka není povinna přijmout dokument vyhotovený v jiném než českém jazyce, pokud ve smlouvě s Klientem není stanoveno jinak. V takovém případě je Banka oprávněna požadovat, aby Klient při předložení dokumentu v jiném než českém jazyce předložil Bance rovněž úředně ověřený překlad takového dokumentu do českého jazyka.

9.5 Adresy

Veškerá oznámení a dokumenty Banka zasílá na adresu Klienta uvedenou v příslušné smlouvě uzavřené mezi Klientem a Bankou (popř. na adresu Klientem později oznámenou). V případě že je mezi Klientem a Bankou sjednána pro doručování písemností u některé služby adresa odlišná, zasílá Banka tyto písemnosti na tuto adresu (korespondenční adresa). V případě, že Klient písemností na těchto adresách

nepřebírá, je Banka oprávněna pro jejich doručení využít i jinou jí dostupnou adresu Klienta. Klient ve vlastním zájmu s ohledem na hladkou komunikaci s Bankou sdělí Bance i čísla telefonu, faxu a dálnopisu či jiných elektronických prostředků, na která mu bude Banka sdělovat veškerá oznámení a případně zasílat dokumenty, a neprodleně Banku informuje o jakékoli změně těchto údajů.

Veškerá oznámení a dokumenty ze strany Klienta budou zasílány Obchodnímu místu, které aktuálně spravuje příslušný Bankovní obchod s Klientem. Banka informuje Klienta s dostatečným časovým předstihem o změně Obchodního místa, které spravuje příslušný Bankovní obchod.

9.6 Domněnka doručení oznámení

Pokud se vrátí oznámení zasláné ze strany Banky Klientovi na jeho poslední udanou adresu poštou, kurýrem nebo obdobným způsobem jako nedoručené, má se za to, že toto oznámení bylo doručeno dnem vrácení takové zásilky Bance bez ohledu na to, zda adresát o zásilce věděl či nikoli.

9.7 Oznámení doručovaná kurýrem

Pokud je jakékoliv oznámení doručováno Klientovi prostřednictvím kurýra, má se za to, že bylo doručeno v den přijetí zásilky Klientem nebo pověřeným zaměstnancem Klienta. Pokud Klient některé oznámení doručuje prostřednictvím kurýra Bance, má se za to, že bylo doručeno v den doručení zásilky do sídla Banky nebo v den přijetí zásilky pověřeným zaměstnancem Obchodního místa, které spravuje příslušný Bankovní obchod s Klientem.

9.8 Osobně přejímaná oznámení

V případech, kdy bylo mezi Klientem a Bankou dohodnuto, že jakékoliv oznámení Banky určené Klientovi bude Klient přebírat v příslušném Obchodním místě Banky a Klient takové oznámení osobně v dohodnuté lhůtě nepřevezme, je Banka oprávněna zaslat na náklady Klienta takovéto oznámení na adresy uvedené v bodu 9.5 VOP. Tento postup neplatí pro výpisy z Účtu Klienta a jiná oznámení související s Účtem, která jsou ukládána v Bance dle bodu 14.6 VOP.

9.9 Zjištěné chyby

Zjistí-li Banka nebo Klient chybu v jakémkoliv sdělení, výpisu z Účtu, oznámení nebo jiné informaci nebo prohlášení (s výjimkou chyb v psaní nebo chyb podobného charakteru, které nemění obsah), bezodkladně o tom druhou stranu vyrozumí.

Klient, v zájmu řádného vedení obchodního vztahu, zkontroluje neprodleně po jejich obdržení veškeré výpisy z Účtu, oznámení nebo jakákoliv jiná sdělení a informace, které mu Banka zaslala, a bez zbytečného odkladu Bance sdělí veškeré zjištěné nesrovnalosti.

Banka bez zbytečného odkladu zjištěnou chybu či jinou nesrovnalost odstraní. Chyby způsobené Bankou odstraní na vlastní náklady.

10. Odpovědnost Banky

10.1 Odpovědnost

Banka odpovídá za jakékoliv selhání při provádění příkazu Klienta, či za jednání, které uskutečnila na základě jiných informací předaných Klientem, nebo za spínání jiných závazků vůči Klientovi, pokud neprokáže, že takové jednání Banka nezavinila nebo pokud nemůže být za takové jednání odpovědná podle příslušných právních předpisů, těchto VOP, Speciálních obchodních podmínek, příslušné smlouvy s Klientem nebo obvyklých obchodních zvyklostí.

10.2 Vyloučení odpovědnosti

Banka není oprávněna posuzovat správnost příkazů Klienta. Banka nenesे odpovědnost za žádnou chybnou platbu nebo jiné jednání, které uskuteční v souladu s pokyny Klienta.

10.3 Zmírňující opatření

Pokud nastane kterákoliv situace uvedená v tomto oddílu, vyvine Banka úsilí na zmírnění veškerých nepříznivých dopadů na Klienta.

11. Ceny za služby, poplatky, odměny, náklady

11.1 Ceny

Za služby poskytované Bankou platí Klient Ceny podle Sazebníku platného v den provedení zpoplatňovaného úkonu nebo dohodnuté v příslušné smlouvě. Klient bere na vědomí a souhlasí s tím, že Banka je oprávněna Sazebník měnit s tím, že o těchto změnách je povinna vhodným způsobem Klienta informovat a zpřístupnit aktuální znění Sazebníku ve veřejných prostorách svých Obchodních míst. Banka je oprávněna vázat uzavření obchodu nebo poskytnutí služby na zaplacení Ceny nebo její části.

11.2 Úhrada nákladů

Kromě výše uvedeného Klient uhradí Bance další náklady a výdaje, které jí odůvodněné vzniknou v souvislosti s Bankovním obchodem s Klientem zejména v souvislosti s přípravou, vyhotovením a odesláním jakýchkoliv dokumentů, listin a dalších písemností týkajících se přípravy a uzavření Bankovního obchodu, jeho změny apod.

12. Daně

12.1 Navýšení o daň

Veškeré platby, které je Klient povinen uskutečnit na základě těchto VOP nebo kterékoli smlouvy mezi Bankou a Klientem ve prospěch Banky v souvislosti s jakýmkoliv Bankovním obchodem, musí být prosté jakýchkoliv odpočtů částek z titulu daňových či jiných povinností, s výjimkou případu, kdy se od Klienta vyžaduje takový odpočet nebo srážka na základě příslušných právních předpisů, a to včetně mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění. V případě existence takového požadavku na odpočet nebo srážku daně se částka splatná Klientem zvýší tak, aby po provedení požadovaného daňového odpočtu nebo srážky daně Banka obdržela čistou částku rovnou smluvené hodnotě, tedy s vyloučením vlivu daňových odpočtů.

12.2 Srážky daně

Banka provádí srážky příslušných daní v souladu s příslušnými zákony a jinými předpisy platnými v České republice kromě případů, kdy příslušná mezinárodní smlouva o zamezení dvojího zdanění stanoví jinak a Klient předloží Bance doklad o svém daňovém domicilu, který dokládá, že se na Klienta příslušná mezinárodní smlouva vztahuje. Takovým dokladem je originální potvrzení vystavené příslušným daňovým orgánem státu, ve kterém má Klient své sídlo nebo bydliště. Na žádost Klienta, na kterého se vztahuje mezinárodní smlouva o zamezení dvojího zdanění a který předložil doklad o daňovém domicilu, Banka zajistí, od místně příslušného správce daně, potvrzení o zaplacení daně. Banka je v této souvislosti oprávněna v přiměřeném rozsahu požadovat od Klienta i další dokumenty.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

ÚČTY

13. Zřízení Účtu

13.1 Zřízení Účtu

Banka zřídí pro Klienta Účet na základě písemné smlouvy o účtu. Každá smlouva o účtu zakládá povinnost Banky zřídit a vést pro Klienta - majitele Účtu příslušný Účet v dohodnuté měně v souladu se smlouvou o účtu a VOP a zároveň povinnost Klienta - majitele Účtu dodržovat a řídit se příslušnou smlouvou o účtu a VOP s tím, že ustanovení VOP se vztahují i na smluvní vztahy mezi Klientem a Bankou uzavírané v návaznosti na smlouvu o účtu.

Banka je oprávněna odložit zřízení Účtu o dobu potřebnou k ověření skutečností uvedených v dokladech předaných Klientem.

Na uzavření smlouvy o účtu není právní nárok a Banka je oprávněna zřízení Účtu odmítnout bez udání důvodu.

13.2 Základní vklad a minimální zůstatek na Účtu

Banka je oprávněna stanovit jako jednu z podmínek pro zřízení a vedení Účtu vložení základního vkladu a udržování minimálního zůstatku na Účtu. Aktuální výše základního vkladu a minimálního zůstatku na Účtu je stanovena pro jednotlivé Účty a je uvedena ve Sdělení.

13.3 Číslo Účtu

Každému Účtu je Banka povinna přidělit číslo, které musí být uváděno spolu s dalšími údaji předepsanými na formulářích Banky vždy při komunikaci mezi Klientem a Bankou. Banka je oprávněna ze závažných provozních důvodů provést jednostrannou změnu čísla Účtu (popř. bankovního spojení), o které je povinna informovat Klienta - majitele Účtu písemným oznámením odeslaným nejméně třicet (30) dnů před touto změnou. Banka nenese odpovědnost a nepodílí se na úhradě nákladů Klienta spojených se změnou čísla Účtu.

13.4 Účel Účtu

Při zřízení Účtu je Klient - majitel Účtu povinen poskytnout Bance informace o tom, zda bude Účet sloužit pro podnikatelské účely či nikoliv, jakož i veškeré další informace, které Banka odůvodněně požaduje pro daňové či účetní účely nebo ke splnění svých dalších povinností. Účet nesmí být používán k jinému účelu, než ke kterému byl s Klientem - majitelem Účtu sjednán. Banka může odmítnout zřízení Účtu, pokud Klient odmítne uvedené informace poskytnout nebo pokud zřízení Účtu není v souladu s obchodní

politikou a zájmy Banky nebo pokud se odůvodněně domnívá, že zřízení a vedení Účtu představuje porušení příslušných právních či jiných pro ni závazných předpisů.

13.5 Změna v osobě majitele Účtu

Klient - majitel Účtu je oprávněn s předchozím souhlasem Banky postoupit pohledávku z Účtu třetím osobám.

13.6 Nakládání s Účtem

S Účtem je oprávněn nakládat, tj. zejména uzavřít smlouvu o účtu, dohodnout změnu jejího obsahu, založit a změnit Podpisový vzor, ukončit vztah založený smlouvou o účtu, jen Klient - majitel Účtu, jiná osoba jen na základě zvláštní plné moci udělené Klientem - majitelem Účtu způsobem stanoveným právním předpisem*(7).

14. Vedení Účtu

14.1 Dostatečná výše zůstatku

Klient - majitel Účtu udržuje na Účtu peněžní prostředky v takové výši, aby postačovaly ke krytí plateb dle jeho příkazů a ke krytí jeho závazků vůči Bance vyplývajících ze smlouvy o účtu a VOP a současně neklesly pod výši minimálního zůstatku stanoveného pro takový Účet Bankou (viz bod 13.2 VOP).

14.2 Nakládání s peněžními prostředky na Účtu, čerpání peněžních prostředků

S peněžními prostředky na Účtu je oprávněn nakládat Klient - majitel Účtu, resp. Oprávněné osoby uvedené v Podpisovém vzoru předaném Klientem - majitelem Účtu Bance.

Jiné Oprávněné osoby mohou nakládat s peněžními prostředky na Účtu jen na základě zvláštní plné moci udělené Klientem - majitelem Účtu, jehož podpis bude úředně ověřen (úřední ověření podpisu se nevyžaduje, je-li plná moc udělena v Obchodním místě před pracovníkem Banky), nebo na základě souhlasu Klienta - majitele Účtu uděleného způsobem odpovídajícím charakteru služby poskytované v souvislosti s vedením Účtu či jako zákonní zástupci, kteří Bance náležitě prokáží svoje oprávnění jednat za Klienta - majitele Účtu.

Banka je oprávněna nakládat s peněžními prostředky na Účtu, stanoví-li tak zákon nebo smlouva o účtu, VOP (viz zejména bod 7 Započtení) či jiné smluvní ujednání mezi Bankou a Klientem*(8).

Pokud není mezi Bankou a Klientem - majitelem Účtu sjednáno jinak či nebrání-li čerpání peněžních prostředků omezení udělená v souladu s příslušnými právními předpisy třetími osobami, čerpá Klient z Účtu peněžní prostředky do částky minimálního zůstatku na Účtu. Pokud to povaha Účtu připouští, Klient - majitel Účtu může s Bankou písemně dohodnout, že Banka provede do určité částky příkazy k platbám, i když Klient - majitel Účtu nemá k tomu potřebné prostředky na Účtu (kontokorent).

14.3 Využívání uložených prostředků zákonným způsobem

Peněžní prostředky uložené na Účtu mohou být používány pouze v souladu s příslušnými právními předpisy, smlouvou o účtu, VOP a sjednaným účelem.

14.4 Měna Účtu, konverze

Veškeré operace na Účtech se provádějí a zúčtovávají v měně, ve které je veden příslušný Účet.

Transakce v jiné měně, než ve které Banka vede Účet, Banka přepočítává do měny, ve které je Účet veden (konverze). Za konverzi je Klient - majitel Účtu povinen Bance uhradit Cenu podle Sazebníku platného v den provedení konverze. Banka zpravidla nepřijímá mince v cizí měně.

U transakcí s konverzí jedné měny do jiné, jejichž protihodnota v českých korunách převyšuje limit stanovený Bankou v jejím platném kurzovním lístku, zúčtuje Banka transakci kurzem stanoveným pro nadlimitní konverze.

Banka je povinna při zrušení Účtu v cizí měně zůstatek do částky, kterou lze vyplatit v bankovkách, vyplatit v cizí měně. Protihodnotu mincí může Banka vyplatit v české měně.

V případě zániku měny, ve které je Účet veden, převede Banka zůstatek Účtu k datu zániku zanikající měny do nástupnické měny a dále jej povede v nástupnické měně s tím, že o provedené změně Klienta - majitele Účtu předem informuje vhodnou formou.

14.5 Zúčtování Cen

Částku představující úhradu Cen a uhrazovaných výdajů a nákladů Banky odepíše Banka přímo z příslušného Účtu Klienta - majitele Účtu. Zúčtování Cen Banka provede i v případě, že tím na Účtu vznikne debetní zůstatek, tj. částka nekrytá vkladem na Účtu, aniž by tím byly dotčeny jakékoli důsledky

z toho vyplývající pro Klienta - majitele Účtu z příslušné smlouvy o účtu a VOP. Pokud nebude dohodnuto něco jiného, Klient - majitel Účtu vyrovná debetní zůstatek okamžitě na první požádání Banky.

14.6 Výpisy z Účtu a zjištěné chyby

Banka je povinna informovat Klienta - majitele Účtu o zůstatku peněžních prostředků na Účtu a přijatých/provedených vkladech, výplatách a platbách (tj. obratech) za dohodnuté období, a to formou výpisu z Účtu předávaného Klientovi - majiteli Účtu sjednaným způsobem a zejména za předpokladu, že v dohodnutém období byl na Účtu realizován jakýkoliv obrát z podnětu Klienta. Sjednaný způsob doručování pro výpisy Banka využívá po dobu trvání smlouvy o účtu i pro doručování jiných oznámení Banky Klientovi - majiteli Účtu, to však neplatí pro oznámení o ukončení smluvního vztahu a zrušení Účtu. Pokud Banka z technických důvodů neuvede ve výpisu z Účtu obraty skutečně v závěru dohodnutého období, uvede je ve výpisu z Účtu za další období a při výpočtu úroků souvisejících s těmito obraty vychází z data, kdy k těmto obrátům skutečně došlo.

Pokud se výpis z Účtu zasílaný Klientovi - majiteli Účtu poštou na sjednanou adresu Bance vrátí jako nedoručitelný z důvodu, že Klient - majitel Účtu není na této adrese znám nebo zemřel, není Banka povinna zasílat výpisy z Účtu na sjednanou adresu a je oprávněna jednostranně změnit sjednaný způsob předávání výpisů z Účtu na přejímání v Obchodním místě, které vede Účet. Na takto uložené výpisy z Účtu se pak vztahují níže uvedená pravidla pro vyzvedávání výpisů z Účtu a jejich likvidaci po stanovené době, jakož i uplatnění ceny dle Sazebníku.

Bude-li dohodnuto osobní přejímání výpisů z Účtu ve sjednaném Obchodním místě, považuje se za okamžik doručení den uložení výpisu v Obchodním místě. Pokud nebudou takto uložené výpisy z Účtu převzaty do tří (3) měsíců ode dne následujícího po jejich vyhotovení, je Banka oprávněna provést jejich likvidaci, a to i dalších ve smyslu tohoto bodu uložených oznámení. K vyzvedávání výpisů z Účtu včetně těchto oznámení jsou kromě Klienta - majitele Účtu oprávněny i Oprávněné osoby ve smyslu bodu 5.7 VOP, pokud Klient - majitel Účtu nestanoví jinak.

Způsob Informování Klienta - majitele Účtu prostřednictvím výpisu z Účtu odpovídá běžně používané technologii v Bance. Výpisy z Účtu jsou standardně vyhotovovány v tištěné podobě. Klient - majitel Účtu a Banka mohou dle aktuální nabídky Banky sjednat vyhotovování a předávání výpisů z Účtu v elektronické podobě.

Klient - majitel Účtu po doručení výpisu z Účtu zkontroluje správnost zúčtování a případnou nesrovnalost neprodleně písemně oznámí Bance, nejpozději však do tří (3) měsíců od vzniku závady. Pokud je s Klientem - majitelem Účtu sjednána delší než měsíční frekvence vyhotovování výpisů z Účtu, končí lhůta pro písemné oznámení nesrovnalosti uplynutím jednoho měsíce od druhého dne od vyhotovení výpisu z Účtu. Nepodá-li Klient - majitel Účtu toto oznámení ve stanovené lhůtě, má se za to, že s údaji uvedenými ve výpisu z Účtu souhlasí, a podle Obchodního zákoníku je takové jednání považováno za nedostatek součinnosti.

Banka je oprávněna na výpisu z Účtu vyzvat Klienta - majitele Účtu k úhradě splatných pohledávek Banky za Klientem - majitelem Účtu dle smlouvy o Účtu či dle jiného smluvního ujednání o službě související s Účtem. Bude-li dohodnuto osobní přejímání výpisů z Účtu ve sjednaném Obchodním místě, je Banka oprávněna bez ohledu na toto ujednání zaslat takovýto výpis z Účtu Klientovi - majiteli Účtu na jeho adresu tak, aby byl Klient - majitel Účtu informován o porušení smluvních ujednání.

14.7 Duplikáty výpisů z Účtu

Banka je povinna na žádost Klienta - majitele Účtu vystavit duplikáty Bance dostupných výpisů z Účtu. Za vyhotovení duplikátu je Banka oprávněna účtovat Cenu dle Sazebníku. Jsou-li požadavky Klienta na duplikáty nad běžný rámec daný povahou věci, množstvím, uhradí Klient i další náklady spojené s vystavením takových duplikátů.

14.8 Služby související s vedením Účtu

Na základě žádosti Klienta - majitele Účtu může Banka podle aktuální nabídky vydat platební instrumenty (platební karty, šeky) a poskytovat služby přímého bankovníctví (disponování s prostředky na Účtu a podávání informací o Účtu prostřednictvím elektronické výměny dat, tj. telefonem, faxem, prostřednictvím Internetu apod.), popřípadě další služby. Pravidla pro poskytování a využívání uvedených služeb upravují příslušné smlouvy případně Speciální obchodní podmínky.

14.9 Další ochranné prvky

Klient - majitel Účtu je povinen jednat vždy tak, aby údaje na Podpisovém vzoru a jiné ochranné identifikační prvky nemohly být zneužity třetími osobami. Klient - majitel Účtu může dle aktuální nabídky Banky a s přihlédnutím k technologii Banky a k možnostem jednotlivých produktů na základě dohody s Bankou sjednat další ochranu nakládání s peněžními prostředky v souvislosti s vedením Účtu.

14.10 Pojištění pohledávek z vkladů

Pojištění pohledávek z vkladů vedených na Účtu se řídí příslušnými obecně závaznými právními předpisy.

14.11 Změna údajů

Klient - majitel Účtu je po dohodě s Bankou oprávněn jednostranně měnit některé údaje uvedené ve smlouvě o účtu nebo na Podpisovém vzoru prostřednictvím formuláře k tomu určeného Bankou. Změna údajů je vůči Bance účinná Obchodním dnem následujícím po dni doručení příslušného formuláře, na němž jsou vyznačeny změny údajů, Obchodnímu místu, které spravuje Účet Klienta - majitele Účtu.

15. Úročení

15.1 Úrokové sazby

Peněžní prostředky na Účtu (kreditní zůstatky) nejsou úročeny. Klient bere na vědomí a souhlasí s tím, že Banka bude peněžní prostředky na Účtu (kreditní zůstatky) úročit, pokud příslušnou úrokovou sazbu uvede v platném Oznámení nebo se na ní dohodne s Klientem. Úrok se počítá v souladu s pravidly úročení pro příslušnou měnu, pokud není dohodnuto jinak. Klient dále bere na vědomí a souhlasí s tím, že Oznámení, resp. úrokové sazby v něm uvedené, je Banka oprávněna jednostranně měnit v návaznosti na vývoj peněžního trhu a s přihlédnutím ke své obchodní politice. Banka změny úročení zveřejňuje ve svých Obchodních místech a na Domovské stránce Banky.

15.2 Počátek a konec úročení

Úročení peněžních prostředků došlých ve prospěch Účtu začíná běžet v den, kdy byly peněžní prostředky připsány ve prospěch Účtu. Úročení peněžních prostředků odepsaných na vrub Účtu končí v den, který předchází dni odepsání těchto prostředků z Účtu.

15.3 Skutečný počet/360 dní

Úročení kreditních a debetních zůstatků na Účtu se provádí na základě skutečného počtu dní a roku o 360 dnech nebo takové jiné délky roku, která je stanovena pro vybrané zahraniční měny, nebo je obvyklá pro příslušný produkt Banky.

15.4 Připisování úroků a splatnost úroků

Pokud není ve smlouvě o účtu stanoveno jinak, Banka připisuje úroky ve prospěch Účtu ve lhůtách stanovených příslušnými právními předpisy. V odůvodněných případech může Banka stanovené nebo dohodnuté období pro připsání úroků zkrátit. Banka je povinna o tom Klienta - majitele Účtu informovat. Úroky jsou splatné následující Obchodní den po jejich připsání. V případě skončení účinnosti smlouvy o účtu a zrušení Účtu Banka připisuje úroky z peněžních prostředků na Účtu ve prospěch Účtu ke dni jeho zrušení. Úroky jsou splatné dnem zrušení Účtu.

15.5 Sankční úrok

V případě smluvně nesjednaného přečerpání peněžních prostředků uložených na Účtu úročí Banka vzniklý debetní zůstatek sankčním úrokem ve výši stanovené v Oznámení platném v den vzniku debetního zůstatku. Výši sankčního úroku je Banka oprávněna měnit podle vývoje na mezibankovním trhu s přihlédnutím ke své obchodní politice a v případě změny výše sankčního úroku účtovat si z debetního zůstatku sankční úrok v nově stanovené výši, a to ode dne účinnosti této změny.

16. Zánik smlouvy o účtu, zrušení Účtu, úmrtí Klienta - majitele Účtu

16.1 Výpověď smlouvy o účtu

Není-li ve smlouvě o účtu uvedeno jinak, mají Klient - majitel Účtu i Banka právo příslušnou smlouvu o účtu písemně vypovědět bez uvedení důvodu s účinností k poslednímu dni kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena druhé smluvní straně nebo z důvodu zřetele hodných k určenému datu.

16.2 Výpověď smlouvy o účtu Bankou

Banka je dále oprávněna vypovědět smlouvu o účtu s účinností ke dni doručení výpovědi Klientovi - majiteli Účtu nebo k určenému datu v případě, kdy dojde k závažnému porušení smluvních podmínek ze strany Klienta - majitele Účtu nebo Oprávněné osoby.

16.3 Dohoda

Klient - majitel Účtu a Banka mohou ukončit účinnost smlouvy o účtu k sjednanému datu též písemnou dohodou.

16.4 Uplynutí doby

Pokud byla smlouva o účtu sjednána na dobu určitou, účinnost smlouvy o účtu zaniká uplynutím sjednané doby.

16.5 Zrušení Účtu

Dojde-li z kterýchkoliv shora uvedených důvodů ke skončení účinnosti smlouvy o účtu a budou-li ve smyslu bodu 16.6 VOP do té doby mezi Bankou a Klientem - majitelem Účtu řádně vypořádány vzájemné pohledávky a závazky z ní vyplývající, Banka může dnem ukončení účinnosti smlouvy o účtu Účet zrušit.

Banka je rovněž oprávněna rozhodnout o zániku její povinnosti vést Klientovi - majiteli Účtu dále Účet, bude-li naplněna některá z níže uvedených podmínek a Klient - majitel Účtu neprojeví součinnost, která by směřovala k pokračování vedení Účtu nebo zabránila jeho zrušení:

- a) zůstatek na Účtu klesl pod výši minimálního zůstatku stanoveného pro takový Účet Bankou (viz bod 13.2 VOP) nebo vykazuje nepovolené přečerpání peněžních prostředků na Účtu;
- b) Účet nevykazuje po dobu delší než jeden (1) rok žádný pohyb (kromě připsování úroků na Účet a odepisování Cen, poplatků či jiných nákladů z Účtu) a zůstatek na Účtu v době jeho zrušení nepostačuje ke krytí nákladů spojených s vedením, správou a zrušením Účtu.

Dnem zániku povinnosti Banky vést Klientovi - majiteli Účtu Účet zaniká i smlouva o účtu. Banka je oprávněna Účet zrušit a vypořádat zůstatek dle bodu 16.7 VOP. Banka Klienta - majitele Účtu o těchto skutečnostech vyrozumí.

Výše popsaným způsobem není dotčeno právo Banky ukončit smlouvu o účtu ve smyslu bodu 16.1 nebo 16.2 VOP.

16.6 Vypořádání vzájemných pohledávek

Před ukončením účinnosti smlouvy o účtu a v případě uvedeném v bodu 16.2 VOP neprodleně po ukončení účinnosti smlouvy o účtu jsou Klient - majitel Účtu a Banka povinni vypořádat své vzájemné pohledávky a závazky z ní vyplývající. Klient - majitel Účtu vrátí Bance všechny platné platební instrumenty vydané k Účtu, Banka zruší veškeré produkty související s Účtem. Klient - majitel Účtu a Banka řádně vypořádají veškeré vzájemné závazky z takových produktů vyplývající.

16.7 Nespecifikovaný způsob vypořádání zůstatku

Jestliže v příslušné smlouvě o účtu není sjednán způsob vypořádání zůstatku na Účtu a Klient - majitel Účtu Bance nesdělí, jak má být se zůstatkem na Účtu naloženo po zrušení Účtu, je Banka povinna tento zůstatek Účtu dále vést v evidenci bez dalšího úročení, a to až do uplynutí promlčecí lhůty pro výplatu peněžních prostředků s tím, že za první den běhu promlčecí lhůty se považuje den ukončení smluvního vztahu. Banka má nárok na úhradu nákladů spojených s úschovou zůstatku peněžních prostředků.

16.8 Úmrtí Klienta - majitele Účtu

V případě úmrtí Klienta - majitele Účtu Banka postupuje v souladu s právními předpisy. Podrobný postup je uveden ve Sdělení.

16.9 Konkurz na majetek Klienta - majitele Účtu, vstup Klienta - majitele Účtu do likvidace

V případě prohlášení konkurzu na majetek Klienta - majitele Účtu, povolení vyrovnání, ustanovení nuceného správce, rozhodnutí o zrušení nebo likvidaci Klienta - majitele Účtu zanikají veškerá práva Oprávněných osob. Současně jsou omezena dispoziční práva Klienta - majitele Účtu ve smyslu příslušných právních předpisů.

USTANOVENÍ O JEDNOTLIVÝCH DRUZÍCH ÚČTŮ

17. Běžný účet v české nebo cizí měně

17.1 Charakter Účtu

Běžný účet je jedním z Účtů zřizovaných Bankou na základě uzavřené smlouvy s Klientem - majitelem Účtu. Dle této smlouvy je Banka povinna přijímat na zřízený běžný účet vklady a platby a uskutečňovat z něho výplaty a platby. Běžný účet je veden v korunách českých nebo v dohodnuté cizí měně podle aktuální nabídky Banky. Peněžní prostředky na běžném účtu mají povahu netermínovaných vkladů. Na běžný účet mohou být vázány další produkty a služby Banky.

18. Sporožirový účet

18.1 Charakter Účtu

Sporožirový účet je zvláštním druhem běžného účtu zřizovaným Bankou na základě smlouvy uzavřené s Klientem - majitelem Účtu, kterým může být výhradně fyzická osoba. Je veden pouze v české měně a není určen pro vklady, výplaty a platby související s podnikatelskou činností Klienta - majitele Účtu, popř. Oprávněných osob. Peněžní prostředky na sporožirovém účtu mají povahu netermínovaných vkladů. Na sporožirový účet mohou být vázány další produkty a služby Banky.

19. Vkladový účet

19.1 Charakter Účtu

Vkladový účet je Účet zřizovaný Bankou na základě smlouvy uzavřené s Klientem - majitelem Účtu. Dle této smlouvy je Banka povinna platit z peněžních prostředků na vkladovém účtu úroky a Klient - majitel

Účtu se zavazuje vložit na vkladový účet peněžní prostředky a přenechat jejich využití na sjednanou dobu Bance. Účet je veden v korunách českých nebo v dohodnuté cizí měně a v různých modifikacích podle aktuální nabídky Banky.

19.2 Podmínky pro zřízení

Banka je oprávněna stanovit, že zřízení určitého typu vkladového účtu je podmíněno existencí (vedením) běžného nebo spořicího účtu Klienta - majitele Účtu u Banky. Konkrétní podmínky pro zřízení a vedení jednotlivých typů vkladových účtů jsou stanoveny v příslušné smlouvě o takovém účtu.

19.3 Druhy vkladových účtů

Banka může zřídit dle aktuální nabídky Banky vkladové účty bez obnovování (jednorázové), a to na dobu určitou či na dobu neurčitou s předem stanovenou vypovední lhůtou, a vkladové účty s obnovováním (revolvingem) na určité období.

20. Speciální druhy Účtů

20.1 Speciální Účty

Banka může dle své nabídky zřídit Účet v různých modifikacích, které jsou definovány ve smlouvě o účtu, resp. ve Speciálních obchodních podmínkách pro příslušnou modifikaci Účtu.

21. Změna VOP

21.1 Důsledky změny VOP pro vedení Účtu

Vyjádří-li Klient - majitel Účtu způsobem a ve lhůtě uvedené v bodu 3 Právo na změnu VOP svůj nesouhlas se změnou VOP a nedohodne-li se s Bankou jinak, je tento nesouhlas považován za výpověď jím uzavřené smlouvy o účtu s tím, že výpovědní lhůta činí patnáct (15) dnů ode dne jeho doručení Bance. Banka i Klient - majitel Účtu jsou v takovém případě povinni vypořádat veškeré své vzájemné závazky (pohledávky) dle bodu 16.6 VOP. Vzájemná dosud nevypořádaná práva a povinnosti ze smluvního vztahu se však i po jeho ukončení řídí VOP, a to až do jejich úplného vypořádání.

PLATEBNÍ STYK

Tento oddíl VOP obsahuje obecná pravidla pro provádění platebního styku Bankou a zúčtování na Účtech Klientů - majitelů Účtů vedených Bankou. Speciální pravidla jako např. lhůty zúčtování, definice náležitostí platebních příkazů apod. jsou upravena ve Sdělení.

22. Hotovostní platební styk

22.1 Charakteristika (pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP)

Hotovostní platební styk umožňuje Klientovi (plátcí) provádět úhradu složením hotovosti ve prospěch příjemce nebo odepsáním peněžních prostředků z Účtu Klienta - majitele Účtu (plátce) k výplatě hotovosti příjemci, a to do výše stanovené zvláštním právním předpisem. Hotovostní platební styk je prováděn v souladu s Vyhláškou o příjmu hotovostí. Plátce m a příjemcem může být tatáž osoba.

22.2 Druhy hotovostních operací

Klient může provádět následující hotovostní operace:

- a) skládat hotovost v korunách českých nebo ve stanovené cizí měně na Obchodních místech Banky, na kterých je provozována pokladní činnost, při použití stanoveného formuláře pokladního dokladu Banky, který je řádně vyplněn, ve prospěch jakéhokoliv účtu vedeného u kterékoli banky se sídlem v České republice;
- b) vybírat z Účtu hotovost v korunách českých nebo stanovené cizí měně při použití stanoveného formuláře pokladního dokladu Banky, nebo soukromým šekem na tiskopise vydaném Bankou Klientovi, jež jsou řádně vyplněny a podepsány v souladu se vzorovým podpisem uvedeným v Podpisovém vzoru a se stanoveným způsobem dispozice pro nakládání s peněžními prostředky na Účtu, nebo prostřednictvím platební karty;
- c) vybírat hotovost z Účtu prostřednictvím platební karty v síti ATM (bankomatů) Banky, popřípadě jiných bank se sídlem v České republice, popřípadě v zahraničí, pokud to příslušný druh platební karty umožňuje;
- d) vybírat hotovost prostřednictvím platební karty v Obchodních místech Banky.

22.3 Vybírání hotovosti

Klient může vybírat hotovost z Účtu v české měně nebo ve stanovené cizí měně až do výše disponibilního zůstatku peněžních prostředků na Účtu. Výběr peněžních prostředků Klient vždy potvrdí svým podpisem na Bankou stanoveném pokladním dokladu nebo soukromém šeku s výjimkou případů, kdy je to z povahy věci vyloučeno.

22.4 Výběr větší částky v hotovosti

Banka je oprávněna vázat výběr peněžních prostředků v hotovosti od určité výše (tzv. limit) na splnění ohlašovací lhůty, ve které je Klient povinen výběr Bance předem oznámit. Limit a ohlašovací lhůtu stanoví Banka dle místních podmínek např. ve Sdělení, popř. jiným vhodným způsobem. Nadlimitní výběr hotovosti může Klient objednat pouze prostřednictvím řádně vyplněného k tomu určeného tiskopisu o avízu nadlimitního výběru hotovosti nebo jiným předem smluveným způsobem.

Marným uplynutím dne určeného k výběru hotovosti pozbývá Banka povinnost mít hotovost k okamžité dispozici Klienta. Současně je oprávněna za neuskutečněný výběr účtovat Klientovi Cenu dle Sazebníku.

22.5 Náhradní měna

Pokud Klient neprovedl nahlášení výběru předem, Banka je oprávněna v případě výjimečného nedostatku peněžních prostředků konkrétní cizí měny (tzv. valuty) vyplatit měnu náhradní, příp. vydat platební instrument znějící na požadovanou cizí měnu (např. bankovní šek, cestovní šek apod.).

23. Bezhotovostní platební styk

23.1 Charakteristika (pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP)

Bezhotovostní platební styk umožňuje provádět úhradu a inkasní formu placení odepsáním peněžních prostředků z účtu plátce a jejich připsáním na účet příjemce. K obsahu pojmu úhrada a inkasní forma placení viz bod 35 Vymezení pojmů (část Další použité pojmy).

23.2 Platební instrumenty

Klient může v závislosti na typu platby podle platných právních předpisů používat v bezhotovostním platebním styku zejména tyto platební instrumenty:

- a) příkazy k zúčtování, a to:
 - jednorázový příkaz k úhradě ve formě jednotlivého nebo hromadného příkazu;
 - jednorázový příkaz k inkasu ve formě jednotlivého nebo hromadného příkazu;
 - trvalý příkaz k úhradě nebo inkasu nebo k regulaci zůstatku (tzv. sweep);
 - platební příkaz do zahraničí (platební příkaz/payment order);
 - trvalý platební příkaz do zahraničí (tzv. standing payment order);
- b) příkaz k platbě v hotovosti (příjemce získává hotovost prostřednictvím poštovní poukázky typu B)
- c) šeky, a to:
 - bankovní šeky;
 - soukromé šeky podle Speciálních obchodních podmínek;
- d) platební karty podle Speciálních obchodních podmínek.

23.3 Tuzemský bezhotovostní platební styk

23.3.1 Charakteristika (pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP)

Tuzemský bezhotovostní platební styk znamená platební styk mezi bankami (včetně poboček zahraničních bank) na území České republiky a zúčtování na účtech vedených uvnitř Banky. Banka provádí tuzemský bezhotovostní platební styk formou úhrady nebo inkasní formou placení.

23.3.2 Způsoby předávání příkazů k zúčtování a limity příkazů

Klient může Bance předkládat příkazy k bezhotovostnímu zúčtování následujícími způsoby:

- a) písemně na formulářích Banky nebo na tiskopisech (poštovních poukázkách), které obsahují povinné náležitosti příkazu k zúčtování (viz bod 23.3.3 VOP). Příkazy k zúčtování na poštovních poukázkách Banka realizuje výhradně podle zúčtovacích dat příjemce uvedených na přední straně a zúčtovacích dat plátce uvedených na zadní straně, pokud obsahují všechny povinné náležitosti, včetně vzorového podpisu podle Podpisového vzoru na zadní straně poštovní poukázky. Na zúčtovací data příjemce uvedená na zadní straně poštovní poukázky Banka nebere zřetel.

Písemné příkazy se vyplňují podle předtisku příslušných formulářů, musí obsahovat veškeré náležitosti a musí být podepsány podle vzorového podpisu uvedeného na Podpisovém vzoru (viz bod 5.8 VOP).

Písemné příkazy může Klient předávat na Obchodních místech Banky zejména vhozením do určených sběrných boxů umístěných k tomuto účelu v Obchodních místech, popřípadě zasílat poštou.

- b) ve formě kompatibilního média;
- c) formou elektronických platebních prostředků*(9).

Identifikace plátce je zajištěna způsobem stanoveným v souladu se zvláštní smlouvou nebo Speciálními obchodními podmínkami vztahujícími se k příslušné službě (přímé bankovníctví, sběrné účty, platební karty apod. – viz bod 6.4 VOP).

Banka je oprávněna u jednotlivých způsobů předávání příkazů Klientem Bance k provedení stanovit horní hranici peněžních prostředků (limit příkazu), která bude vyhlášena ve Sdělení. Nedodržení stanoveného limitu u každého jednotlivého příkazu opravňuje Banku takový příkaz neprovést.

23.3.3 Náležitosti příkazu k zúčtování v tuzemském platebním styku

Náležitosti příkazu k zúčtování v tuzemském platebním styku vymezuje Vyhláška o platebním styku. Definice jednotlivých náležitostí jsou uvedeny ve Sdělení.

23.3.3.1 Povinné náležitosti příkazu k zúčtování

Klient na příkazech k zúčtování užívaných v tuzemském platebním styku vyplňuje následující povinné náležitosti:

- a) bankovní spojení plátce a příjemce;
- b) částku;
- c) označení měny;
- d) konstantní symbol (pokud tak stanoví zvláštní právní předpis*(10) nebo pokud se jedná o platbu ve vztahu se státním rozpočtem);
- e) podpis (viz body 5.8 a 6.4 VOP).

23.3.3.2 Nepovinné náležitosti příkazu k zúčtování

Klient dále může uvést na příkazech k zúčtování v tuzemském platebním styku i další náležitosti:

- a) datum splatnosti;
- b) variabilní symbol;
- c) specifický symbol;
- d) konstantní symbol, pokud neplatí povinnosti uvedené v bodu 23.3.3.1 VOP, písm. d);
- e) textovou zprávu;
- f) datum vystavení příkazu k zúčtování.

23.3.4 Opravné zúčtování v tuzemském platebním styku

Jestliže Banka nezúčtuje částku nebo nepoužije bankovní spojení v souladu s příkazem Klienta a způsobí tím chybu v zúčtování, je povinna ji opravit opravným zúčtováním a uvést tak zúčtování do souladu s příkazem Klienta.

Postupy Banky při opravném zúčtování se řídí Zákonem o bankách a Vyhláškou o platebním styku.

23.4 Přeshraniční převody a zahraniční bezhotovostní platební styk

23.4.1 Charakteristika (pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP)

Přeshraničním převodem ve smyslu Zákonu o platebním styku se rozumí převod peněžních prostředků z jednoho členského státu Evropské unie (EU) nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (EHP) do jiného členského státu EU nebo státu tvořícího EHP v domácí měně kteréhokoliv členského státu EU nebo státu tvořícího EHP až do výše stanovené protihodnoty. Protihodnota se přepočte podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Evropskou centrální bankou ke dni účinnosti příkazu k převodu (úhradě). Aktuální výše protihodnoty je uvedena ve Sdělení. Pokud protihodnota částky příkazu překročí stanovený limit, příkaz je realizován standardním zahraničním bezhotovostním platebním stykem.

Zahraníčním bezhotovostním platebním stykem se rozumí ostatní úhrady do/ze zahraničí v české nebo cizí měně a úhrady do/z bank na území České republiky v cizí měně, které jsou realizovány prostřednictvím LORO/NOSTRO účtů.

23.4.2 Způsoby předávání platebních příkazů

Klient může Bance předkládat příkazy následujícími formami:

- a) písemně na formulářích Banky, platební příkazy do zahraničí (platební příkaz/payment order) nebo trvalé platební příkazy do zahraničí (tzv. standing payment order), které obsahují Bankou požadované údaje. Písemné platební příkazy do zahraničí lze předávat v Obchodním místě, které vede Účet, pokud není dohodnuto jinak;
- b) prostřednictvím služeb přímého bankovníctví.

Banka je oprávněna před provedením úhrady:

- a) vyžadovat doklady pro posouzení správnosti označeného účelu úhrady. Nemůže-li příkazce předložit požadované doklady, je Banka oprávněna požadovat od příkazce písemné prohlášení;
- b) odmítnout příkaz, který není opatřen platebním titulem;
- c) vyžadovat zvláštní povolení podle Devizového zákona, pokud je k úhradě vyžadováno;
- d) požádat o ověření totožnosti nebo identifikaci osoby předkládající příkaz ve smyslu platných zákonů, bez ohledu na výši částky, která má být zúčtována.

Banka je oprávněna určit způsob provedení platby včetně použití korespondenčních vztahů.

Klient zodpovídá za správnost dispozic uvedených v platebním příkaze a za splnění povinností, které jsou mu uloženy příslušnými právními předpisy.

23.4.3 Náležitosti platebního příkazu k přeshraničním převodům a úhradám do zahraničí

Definice jednotlivých náležitostí platebního příkazu jsou uvedeny ve Sdělení.

23.4.3.1 Povinné náležitosti platebního příkazu k přeshraničním převodům a úhradám do zahraničí

Klient na platebních příkazech vyplňuje následující povinné náležitosti:

- a) bankovní spojení plátce (příkazce);
- b) bankovní spojení příjemce;
- c) částku;
- d) označení měny (podle normy ISO);
- e) účel úhrady;
- f) označení, jakým způsobem bude Banka zúčtovávat bankovní výlohy;
- g) datum splatnosti;
- h) podpis (viz body 5.8 a 6.4 VOP).

Jestliže Klient u přeshraničního převodu nesdělí Bance bankovní spojení účtu v předepsaném formátu, je Banka oprávněna účtovat vlastní a veškeré dodatečné náklady na vrub Účtu Klienta.

23.4.3.2 Nepovinné náležitosti platebního příkazu k úhradám do zahraničí

Na platebním příkazu do zahraničí (platební příkaz/payment order) může Klient vyplnit i další náležitosti, které spočívají zejména v možnosti označit zprostředkující banku.

23.4.4 Úhrady a přeshraniční převody ze zahraničí

Přípsání peněžních prostředků ve prospěch účtu příjemce provede Banka po kontrole došlé úhrady, zda splňuje nezbytné náležitosti, zejména přesné uvedení čísla účtu příjemce a názvu účtu příjemce (forma je uvedena ve Sdělení).

U přeshraničních převodů je nezbytnou náležitostí zejména přesné uvedení čísla účtu příjemce ve formátu IBAN.

23.4.5 Zrušení platebního příkazu k přeshraničním převodům a úhradám do zahraničí

Klient uhradí v souvislosti se žádostí o zrušení (storno) platebního příkazu výlohy Banky a případně i výlohy cizích bank, popř. riziko kurzovního rozdílu. Pokud je zrušení příkazu vázáno na vrácení peněžních prostředků, budou Klientovi vráceny až po jejich obdržení Bankou.

23.5 Odepisování prostředků z Účtu

Banka odepisuje peněžní prostředky z příslušného Účtu na základě příkazu Klienta. Banka také odepisuje z Účtu Klienta peněžní prostředky ve výši transakcí, které byly provedeny prostřednictvím platební karty nebo šeku vystavených k příslušnému Účtu nebo odepsány v souladu s Klientovým souhlasem k inkasu.

Pokud není sjednáno jinak, Banka není povinna provést příkaz Klienta, není-li na Účtu dostatek peněžních prostředků. Jestliže tak přesto učiní a Klientovi tak vznikne debetní zůstatek na Účtu, je Banka oprávněna vyrovnat tento debetní zůstatek z prostředků došlých na Účet i bez dalšího příkazu Klienta. Pokud vzniklý debetní zůstatek nelze vyrovnat tímto způsobem, je Klient povinen tento debetní zůstatek vyrovnat na první požádání Banky. Bez souhlasu Klienta je Banka oprávněna odepsat peněžní prostředky v následujících případech:

- a) k započtení veškerých svých splatných pohledávek za Klientem nesplacených ve stanovené lhůtě;
- b) k provedení opravného zúčtování za podmínek stanovených Zákonem o bankách a Vyhláškou o platebním styku;
- c) na základě pravomocného a vykonatelného rozhodnutí příslušného soudu nebo orgánu státní správy;
- d) k úhradě Cen a skutečných nákladů Banky za poskytnuté služby;
- e) k úhradě splatných úroků z prodlení nebo sankčních úroků;

- f) při nedodržení podmínek záruky úhrady v případě akceptace soukromých šeků, jež byly odvedeny Bance v tržbě Klienta;
- g) při předložení jakéhokoli padělaného nebo pozměněného šeku, který byl odveden Bance v tržbě Klienta;
- h) při neproplacení šeku tuzemskou nebo zahraniční bankou za předpokladu, že částka šeku byla již Klientovi připsána včetně poplatku této banky za podmínky, že Banka je schopna doložit potvrzení o neproplacení šeku tuzemskou nebo zahraniční bankou.

23.6 Částečné platby

Banka je oprávněna neprovést platební příkaz k zúčtování nebo provést jen část hromadného příkazu, pokud není na Účtu Klienta dostatek volných peněžních prostředků. Pořadí provedení plateb je oprávněna určit Banka. Banka je rovněž oprávněna vyloučit ze zpracování chybné položky z hromadného příkazu. V případě většího počtu příkazů se stejnou dobou splatnosti je banka oprávněna určit pořadí provádění plateb. Na platby v zahraničním bezhotovostním platebním styku se tento bod nevztahuje.

23.7 Den účinnosti

Dnem účinnosti se rozumí v případě příkazu k úhradě, platebního příkazu k přeshraničnímu převodu a úhradě do zahraničí den odepsání peněžních prostředků z Účtu Klienta u Banky; v případě příkazu k Inkasu v tuzemském platebním styku se jedná o den pořízení platebního příkazu v Bance.

23.8 Úrok z prodlení podle Zákona o platebním styku

Nedodrželi-li Banka lhůtu pro provedení převodu stanovenou ve Sdělení, zaplatí Klientovi úrok z prodlení způsobem a ve výši stanovené Zákonem o platebním styku*(11).

Provedením převodu se rozumí realizace operace na základě příkazu, který dal Klient za účelem převedení peněžních prostředků z jednoho účtu na účet druhý.

24. Lhůty zúčtování platebního styku

Lhůty zúčtování tuzemského platebního styku, přeshraničních převodů a zahraničního bezhotovostního platebního styku jsou uvedeny ve Sdělení.

Banka zúčtuje správně doručený a účinný*(12) platební příkaz s datem splatnosti, které uvedl Klient, při splnění podmínek stanovených ve Sdělení.

Banka stanoví lhůtu k předání platebního příkazu a provozní dobu, v níž je možno takový příkaz předat (cut off time) ve Sdělení.

Banka je oprávněna dle podmínek uvedených ve Sdělení u stanovených druhů Účtů při nedostatečné výši disponibilního zůstatku zopakovat pokus o zúčtování platebního příkazu.

INVESTIČNÍ INSTRUMENTY

25. Obchody s investičními instrumenty

25.1 Obchody s investičními instrumenty

V případě obchodů s investičními instrumenty je Banka oprávněna vyžadovat od Klienta informaci o jeho finanční situaci, o jeho zkušenostech v oblasti investic do investičních instrumentů a o záměrech, které chce dosáhnout prostřednictvím požadované služby. V případě, že Klient neposkytne požadované informace, Banka je oprávněna odmítnout poskytnutí příslušných služeb. Banka současně upozorňuje Klienta, že s některými obchody s investičními instrumenty může být spojeno značné riziko ztráty nebo vzniku nepředpokládaných závazků. Proto Banka doporučuje, aby se Klient před uzavřením obchodu s investičními instrumenty poradil se svými odbornými poradci a neuzavíral takové obchody, pokud plně nerozumí jejich podmínkám a rizikům spojenými s takovými obchody, včetně rozsahu potenciální ztráty Klienta.

25.2 Garanční fond obchodníků s cennými papíry

V případě, že Banka jako obchodník s cennými papíry není z důvodů přímo souvisejících s její finanční situací schopna plnit své závazky vůči Klientovi, bude Klientovi vyplacena z Garančního fondu obchodníků s cennými papíry náhrada ve výši stanovené Zákonem o cenných papírech.

ZAŘAZENÍ KLIENTA

26. Klientské skupiny

26.1 Klientské skupiny

Banka je oprávněna zařadit Klienta na základě jí stanovených parametrů do příslušné skupiny Klientů, v jejímž rámci jsou Klientům poskytovány služby za podmínek stanovených Bankou pro takovou skupinu Klientů. Zařazení Klienta do příslušné skupiny Klientů je Klientovi oznámeno Bankou písemně nebo vyplývá z kategorizace Klientů uvedené ve Sdělení. Ujednání o zařazení Klienta do příslušné klientské skupiny může být součástí jakékoli smlouvy mezi Bankou a Klientem.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

27. Místo plnění závazků

Místem plnění závazků vyplývajících z Bankovních obchodů mezi Klientem a Bankou jsou Obchodní místa.

28. Odmítnutí uzavření Bankovního obchodu

Banka může odmítnout uzavření Bankovního obchodu nebo poskytnutí služby s ním související zejména v případě, že by uzavřením Bankovního obchodu nebo poskytnutím služby mohlo dojít ke střetu zájmů mezi Bankou a Klientem nebo mezi Klienty Banky navzájem. Ustanovení bodu 13.1 VOP o odmítnutí zřízení Účtu tímto není dotčeno.

29. Rozhodné právo, jazykové verze

Právní vztahy mezi Klientem a Bankou na základě těchto VOP se řídí právním řádem České republiky. Pokud budou VOP, Speciální obchodní podmínky nebo smlouva vyhotoveny vedle české verze i v jiné jazykové mutaci nebo budou vyhoveny dvojjazyčně, je vždy rozhodující verze v českém jazyce.

30. Oddělitelnost

V případě, že kterékoliv ustanovení těchto VOP, Speciálních obchodních podmínek nebo příslušné smlouvy je nebo se stane či bude shledáno neplatným nebo nevymahatelným, neovlivní to (v maximálním možném rozsahu přípustném podle příslušných právních předpisů) platnost a vymahatelnost zbývajících ustanovení VOP, Speciálních obchodních podmínek nebo příslušné smlouvy. Banka a Klient se v takových případech zavazují nahradit neplatné nebo nevymahatelné ustanovení ustanovením platným a vymahatelným, které bude mít do nejvyšší možné míry stejný a právními předpisy přípustný význam a účinek, jako byl záměr ustanovení, jež má být nahrazeno.

31. Návaznost

Pokud bylo mezi Klientem a Bankou nebo jinou bankou, jejímž právním nástupcem je Banka, přede dnem nabytí účinnosti těchto VOP sjednáno, že se jejich vzájemné vztahy řídí všeobecnými obchodními podmínkami, popř. podmínkami pro platební styk a vedení účtu (ať už jsou nazvány jakkoliv), nahrazují je ode dne své účinnosti tyto VOP.

32. Aktuální informace

Veškeré informace určené Klientovi týkající se produktů a služeb Banky včetně aktuálních verzí VOP, Oznámení, Sdělení, Sazebníku jsou přístupny ve veřejných prostorách Obchodních míst Banky v souboru dokumentů (Informační kniha) nebo jiným způsobem.

33. Finanční arbitř

Klient je oprávněn, vznikne-li mezi ním a Bankou spor vyplývající z provádění převodů peněžních prostředků nebo související s vydáváním a užíváním elektronických platebních prostředků, a nepodaří-li se takto vzniklý spor vyřešit smírou cestou, obrátit se s návrhem na řešení sporu na finančního arbitra působícího podle Zákona o finančním arbitrovi.

34. Platnost a účinnost

VOP nabyly platnosti a účinnosti dnem 15.7.2002. Toto úplné znění, jak vyplývá ze změn účinných k 1.8.2003 a 1.7.2004, se vyhláší ke dni 1.7.2004.

35. Vymezení pojmů

Banka - znamená Českou spořitelnu, a.s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782, zapsanou v Obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze oddíl B, vložka 1171.

Bankovní obchody - znamenají veškeré obchody vznikající na základě smluv uzavřených mezi Bankou a Klientem v souvislosti s poskytováním bankovních služeb a produktů a v souvislosti s poskytováním investičních služeb Banky jako obchodníka s cennými papíry.

Ceny - znamenají ceny, odměny a další poplatky za služby poskytované Bankou, jejichž výše a způsob určení jsou stanoveny v Sazebníku.

ČNB - znamená Českou národní banku.

Devizový zákon - znamená zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Domovská stránka Banky - znamená internetové stránky Banky.

Klient - znamená fyzickou nebo právnickou osobu, která vstupuje do obchodního jednání s Bankou za účelem uzavření Bankovního obchodu nebo v souvislosti s uzavřením Bankovního obchodu, resp. která Bankovní obchod uzavřela. Pro vyloučení pochybností platí, že Klient znamená také obec nebo kraj, jako právnickou osobu (veřejnoprávní korporaci) podle příslušných právních předpisů, jakož i stát jako právnickou osobu.

Klient - majitel Účtu - znamená pro účely ustanovení o Účtech upravených ve Zvláštní části VOP fyzickou nebo právnickou osobu, která s Bankou uzavřela smlouvu o účtu.

Notářský řád - znamená zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů (notářský řád).

Občanský zákoník - znamená zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Občanský soudní řád - znamená zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Obchodní den - znamená kterýkoli den, kdy je otevřena Banka a další banky v České republice a jsou prováděna vypořádání mezibankovních obchodů. Pro platby v jiné měně než v českých korunách je to kterýkoli den, kdy jsou otevřeny banky a prováděna vypořádání devizových obchodů v České republice a v hlavním finančním centru pro měnu, v níž jsou platby realizovány. Finanční centrum je místo, kde se převážně kotují úrokové sazby pro danou měnu a kde se vypořádávají platby v takové měně.

Obchodní místo - znamená pobočku, komerční centrum nebo jiný organizační útvar Banky, který uzavírá a spravuje Bankovní obchody.

Obchodní zákoník - znamená zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Oprávněná osoba - znamená fyzickou osobu, která je oprávněna jednat za Klienta s Bankou v rozsahu stanoveném Klientem na základě plné moci (Podpisový vzor, zvláštní plná moc), právním předpisem či rozhodnutím příslušného orgánu (zákonný zástupce, opatrovník).

Oznámení - znamená Oznámení České spořitelny, a.s., o úrokových sazbách, jehož platné znění je k nahlédnutí ve veřejných prostorách Obchodních míst a na Domovské stránce Banky, nebo jakkoli jinak nazvané oznámení Banky obdobného charakteru týkající se úrokových sazeb.

Podpisový vzor - znamená Bankou určený formulář, na kterém jsou Klientem uvedeny Oprávněné osoby (mezi Oprávněné osoby může Klient uvést i svoji osobu), vzorové podpisy těchto osob, resp. rozsah jejich oprávnění.

Sazebník - znamená Sazebník České spořitelny, a.s., pro bankovní obchody, jehož platné znění Banka zveřejňuje ve svých Obchodních místech a popřípadě též na Domovské stránce Banky.

Sdělení - znamená Sdělení klientům České spořitelny, a.s., jehož platné znění je k nahlédnutí ve veřejných prostorách Obchodních míst a popřípadě též na Domovské stránce Banky, nebo jakkoli jinak nazvané sdělení Banky obdobného charakteru a obsahu.

Speciální obchodní podmínky - znamenají speciální obchodní podmínky vydané Bankou pro jednotlivé druhy služeb a produktů.

Účet - znamená běžný, spořicí nebo vkladový účet zřízený a vedený Bankou pro Klienta na základě písemné smlouvy.

Vyhláška o platebním styku - znamená vyhlášku č. 62/2004 Sb., kterou se stanoví způsob provádění platebního styku mezi bankami, zúčtování na účtech u bank a technické postupy bank při oprávněném zúčtování.

Vyhláška o příjmu hotovosti - znamená vyhlášku č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince.

Zákon o bankách - znamená zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o cenných papírech - znamená zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o finančním arbitrovi - znamená zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi.

Zákon o platebním styku - znamená zákon č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech.

Zákon o veřejných dražbách - znamená zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.

Další použité pojmy:

disponibilní zůstatek - znamená volné peněžní prostředky na Účtu Klienta (včetně kontokorentu), tj. peněžní prostředky, jejichž použití nebrání např. závazky Klienta vůči Bance (např. závazek udržovat minimální zůstatek na Účtu), či omezení vyplývající z příslušných právních předpisů (např. na základě exekučního titulu, z důvodu oznámeného zástavního práva, účelové čerpání na založeném Účtu apod.);

elektronická identifikace - znamená nezaměnitelnou identifikaci Klienta - držitele elektronického platebního prostředku (např. platební karty, služby přímého bankovníctví) na příkazu uděleném Bance např. osobním identifikačním číslem přiděleným Bankou či jiným způsobem;

inkasní forma placení - znamená pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP operaci platebního styku prováděnou na základě příkazu, který dal příkazce bance příjemce za účelem převedení peněžních prostředků z účtu plátce ve prospěch účtu příjemce;

plátce - znamená pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP osobu, z jejíhož účtu banka odepisuje peněžní prostředky, nebo která skládá hotovost;

plná moc dostatečně určitá - znamená, že plná moc podrobně vymezuje účel, ke kterému je vystavována, a rozsah zastupování zmocnítele zmocněncem;

prostředky pro elektronickou výměnu dat - znamená prostředky elektronické komunikace umožňující zachycení, uchování, zpracování a přenos dat od Klienta Bance a obráceně;

příjemce - znamená pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP osobu, v jejíž prospěch banka peněžní prostředky převádí a která je konečným příjemcem peněžních prostředků, nebo která přijímá hotovost;

příkazce - znamená pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP osobu, která dává bance příkaz k provedení úhrady nebo inkasní formy placení a která je oprávněna nakládat v případě úhrady s peněžními prostředky na účtu plátce a v případě inkasní formy placení s peněžními prostředky na účtu příjemce;

účet LORO - znamená účet vedený Bankou pro jiný peněžní ústav (tuzemský nebo zahraniční);

účet NOSTRO - znamená účet Banky otevřený u partnerského peněžního ústavu v tuzemsku nebo zahraničí;

úhrada - znamená pro účely ustanovení o Účtech a Platebním styku upravených ve Zvláštní části VOP operaci platebního styku prováděnou na základě příkazu, který dal příkazce bance za účelem převedení peněžních prostředků ve prospěch příjemce;

vhodný způsob informování - znamená např. - písemným oznámením, elektronickou poštou, výpisem z účtu, ve veřejných prostorách Banky apod.;

vzorový podpis - znamená písemný (grafický) projev osobně učiněný na Podpisovém vzoru a potvrzený Bancí za vzor podpisu pro písemné příkazy předávané Bancí ze strany Opiávněné osoby. Součástí vzorového podpisu může být v případech, kde to Banka připouští, i razítko. Banka v takovém případě provede pouze dispozice podepsané podle takového kompletního vzorového podpisu. Blíže viz bod 5.8 VOP.

-
- *(1) Ustanovení § 273 Obchodního zákoníku
 - *(2) Občanský zákoník
 - *(3) Ustanovení § 38 Zákona o bankách
 - *(4) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatelstva, v platném znění
 - *(5) Ustanovení § 709 odst. 3 Obchodního zákoníku
 - *(6) Obchodní zákoník, Občanský zákoník, Občanský soudní řád, Zákon o cenných papírech, Zákon o veřejných dražbách
 - *(7) Ustanovení § 709 odst. 3 Obchodního zákoníku
 - *(8) Ustanovení § 710 odst. 2 Obchodního zákoníku
 - *(9) Ustanovení § 15 odst. 1 Zákona o platebním styku
 - *(10) Vyhláška č. 514/2002 Sb. v platném znění
 - *(11) Ustanovení § 9 Zákona o platebním styku
 - *(12) Ustanovení § 5 Zákona o platebním styku